

กรมควบคุมโรค
สถาบันวิจัย จัดการควบคุมโรค
และมาตรฐานการควบคุมโรค

รายงานประจำปี 2561

Annual Report 2018

รายงานประจำปี 2561 สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)

ที่ปรึกษา

1. แพทย์หญิงชีวันนัท เลิศพิริยสุวัฒน์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค

บรรณาธิการ

1. นางมณี สุขประเสริฐ
2. นางญาณิ แสงสง่า
3. นางสาวนัยนา ประดิษฐ์สิทธิกร
4. นางสาวชลนที รอดสว่าง
5. นายอภิชาญ ทองใบ
6. นางสาวเบญจมาศ นาคราช

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

1. นายปวิตร คตโคตร
2. นางสาวลักษณนาถ ไชยทอง

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2562

จัดทำโดย

สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)
Institute of Research, Knowledge Management and Standards
for Disease Control (IReM)
กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
โทร. 02 590 3175
เว็บไซต์ : <https://ddc.moph.go.th/th/site/office/view/irem>

คำนำ

จากนโยบายของรัฐบาลปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) การพัฒนาต่อยอด และการสร้างนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่ การผลิตและบริการที่ทันสมัย เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล กรมควบคุมโรคได้มีการเพิ่มศักยภาพงานวิจัย และพัฒนานวัตกรรม ให้มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง สร้างผลงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนานโยบาย แนวทาง และมาตรการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพต่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพด้วยหลักฐานวิชาการเชิงประจักษ์

สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.) เป็นหน่วยงานหลักของกรมควบคุมโรคที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานวิจัย และพัฒนานวัตกรรมด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ การวางระบบงานจดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์ งานวารสารควบคุมโรค และการพัฒนาระบบการประเมิน และรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ รวมทั้งการดำเนินงานกับเครือข่าย ภายใน และภายนอกกรมควบคุมโรค โดยการทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หวังว่ารายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจในการดำเนินงานวิจัย และพัฒนานวัตกรรม การจัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค ที่ได้เรียนรู้กระบวนการ และผลการดำเนินงานที่สำคัญ สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาในการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)

มกราคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	
1 ประวัติหน่วยงาน	1
2 เป้าประสงค์ ค่านิยม และนโยบาย	2
บทที่ 2 โครงสร้างหน่วยงานและอัตรากำลัง	
1 โครงสร้างสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)	3
2 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการของสวคร.	4
3 งบประมาณ	4
บทที่ 3 ผลการดำเนินงานงานวิจัยการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	5
1 งานบริหารวิจัย (Research Administration Group)	5-8
2 งานพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัย (Ethics Committee Secretariat) ปี 2559-2561	8-9
3 งานพัฒนาศักยภาพนักวิจัย	9-10
4 งานบริการวิชาการ	10-11
5 งานวิจัยและประเมินเทคโนโลยี (Health Technology Assessment Research Group)	12
6 งานวารสารกรมควบคุมโรค	13
7 จุดเด่นและโอกาสพัฒนาของงานวิจัยและประเมินเทคโนโลยี	14
8 ปัจจัยความสำเร็จ	14
9 ปัญหา/อุปสรรค	14
10 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	15
บทที่ 4 ผลการดำเนินงานการจัดการความรู้	16
1 กระบวนการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค	16-19
2 ประชุมวิชาการ “100 ปี การสาธารณสุขไทย เพื่อประชาชนสุขภาพดี 10 ปี แห่งการพัฒนา”	20-22
3 จัดเวทีเสวนาวิชาการผู้รู้เห็นทางประวัติศาสตร์ (Witness Seminar)	22
4 การจัดทำถนนความรู้สื่อเผยแพร่ความรู้	22
5 ผลงานวิชาการ	23-24
6 ภาพยนตร์ประวัติศาสตร์	24
7 จุดเด่นและโอกาสพัฒนาของงานจัดการความรู้	25
8 ปัจจัยความสำเร็จ	25
9 ปัญหา/อุปสรรค	25
10 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการดำเนินงานงานพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐาน	26
1 การประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค	26-28
2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ	28-31
3 การส่งเสริมและกำกับคุณภาพผลงานวิจัยหรือวิชาการ ก่อนการเผยแพร่ของบุคลากร กรมควบคุมโรค (DDC clearance)	32-33
4 มาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) เรื่อง การบริหารการจัดประชุมคณะกรรมการระดับชาติ กรมควบคุมโรค	34
5 จุดเด่นและโอกาสพัฒนาของงานมาตรฐาน	34
6 ปัจจัยความสำเร็จ	35
7 ปัญหาอุปสรรค	35
8 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	35
ภาคผนวก	36
1 แผนการดำเนินงานสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค ปี 2562	36
2 ภาพกิจกรรมที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณพ.ศ. 2561	37-40
3 ช่องทางการติดต่อสื่อสารหน่วยงาน	41

สารบัญกราฟ

	หน้า
กราฟที่ 1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดคำรับรองการปฏิบัติราชการ สวคร. ปี 2561	4
กราฟที่ 2 งบประมาณแยกตามประเภทของสวคร. ปี 2559-2561	4
กราฟที่ 3 งบประมาณงานวิจัยกรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2561	6
กราฟที่ 4 ผลงานวิจัยกรมควบคุมโรคปีงบประมาณพ.ศ. 2552-2561	6
กราฟที่ 5 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการป้องกันควบคุมโรค ปี 2555 – 2561	7
กราฟที่ 6 จำนวนโครงร่างวิจัยเสนอเข้าพิจารณาเพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัย และได้อนุมัติรับรอง	9
กราฟที่ 7 ผลการสืบค้นบทความวิชาการปี 2561	10
กราฟที่ 8 จำนวนหัวข้อความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรค ระหว่างปีงบประมาณ 2557-2561	17
กราฟที่ 9 จำนวนผลิตภัณฑ์ทั้งหมดที่ดำเนินการแล้วเสร็จและได้มาตรฐานตามที่กรมควบคุมโรค กำหนด ปี 2554-2561	29
กราฟที่ 10 จำนวนผลิตภัณฑ์หลักทั้งหมดปี พ.ศ. 2554 – 2561 จำแนกตามประเภทและการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	29
กราฟที่ 11 จำนวนผลิตภัณฑ์วิชาการทั้งหมดปี พ.ศ. 2554 – 2561 จำแนกตามประเภทและการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	30
กราฟที่ 12 จำนวนผลิตภัณฑ์หลัก จำแนกตามประเภท ปี พ.ศ.2561	30
กราฟที่ 13 จำนวนผลิตภัณฑ์วิชาการ จำแนกตามประเภท ปี พ.ศ.2561	31
กราฟที่ 14 ร้อยละการประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์หลัก พ.ศ. 2554 – 2561	31

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)	1
ภาพที่ 2 เป้าประสงค์ ค่านิยม และนโยบาย	2
ภาพที่ 3 โครงสร้างสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)	3
ภาพที่ 4 กระบวนการบริหารงานวิจัยกรมควบคุมโรค	5
ภาพที่ 5 แนวทางการจัดการความรู้ของการควบคุมโรค	16
ภาพที่ 6 กระบวนการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค	16
ภาพที่ 7 ขั้นตอนการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค	27

บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ประวัติหน่วยงาน

สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.) เป็นหน่วยงานภายในกรมควบคุมโรค ที่พัฒนาจากสำนักจัดการความรู้เดิม ตามคำสั่งที่ 265/2559 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559 เพื่อเพิ่มศักยภาพ งานวิจัยของกรมฯ ให้มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เพิ่มผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนานโยบาย แนวทาง และมาตรการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อการป้องกันควบคุม โรคและภัยสุขภาพอย่างแท้จริง ประกอบด้วย 3 งานหลัก ได้แก่ การวิจัย การสร้างองค์ความรู้และพัฒนา นวัตกรรม และการรับรองมาตรฐาน โดยเน้นการนำผลงานไปใช้ประโยชน์จากหลักฐานเชิงประจักษ์ บูรณาการ และเชื่อมโยงระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งมีระบบสนับสนุนช่วยเหลือให้ดำเนินงานวิจัยได้สำเร็จ

วิสัยทัศน์

“เป็นหน่วยงานหลักที่ขับเคลื่อนการวิจัย การสร้างองค์ความรู้ และพัฒนา นวัตกรรมเพื่อการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ”

ภาพที่ 1 วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)

2. เป้าประสงค์ ค่านิยม และนโยบาย

ภาพที่ 2 เป้าประสงค์ ค่านิยม และนโยบาย

บทที่ 2 โครงสร้างหน่วยงานและอัตรากำลัง

1. โครงสร้างสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.)

ผู้อำนวยการ
แพทย์หญิงฉวีวันท์ เลิศพิริยสุวัฒน์

กลุ่มบริหารทั่วไป

1. งานธุรการ
2. งานบุคลากร
3. งานการเงินและบัญชี
4. งานพัสดุ

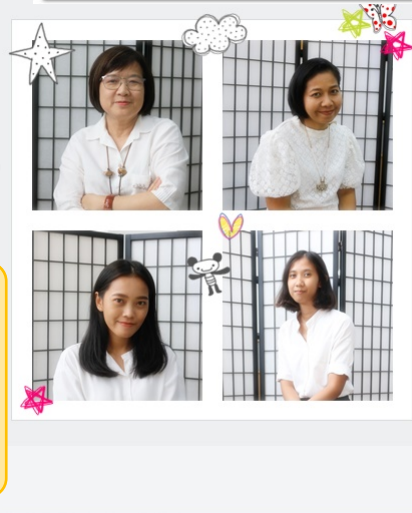
กลุ่มยุทธศาสตร์ และพัฒนา องค์กร

1. งานพัฒนายุทธศาสตร์และองค์กร
2. งานแผนและติดตามประเมินผล
3. งานฐานข้อมูลและคลังความรู้

กลุ่มพัฒนาระบบ การจัดการ ความรู้

1. งานจัดการความรู้และนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์
2. งานพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุ

กลุ่มวิจัยการ ควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพ

1. งานบริหารและสนับสนุนการวิจัย
2. งานวิจัยและประเมินเทคโนโลยี
3. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

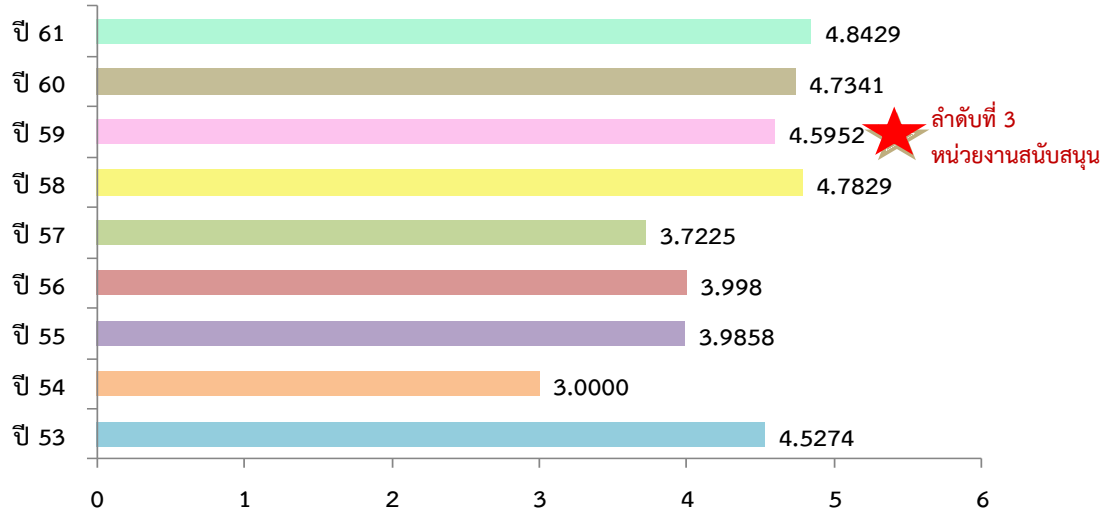
กลุ่มพัฒนาระบบ และรับรอง มาตรฐาน

1. งานพัฒนาระบบมาตรฐาน
2. งานรับรองมาตรฐาน

2. ผลงานตามตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการของสวคร.

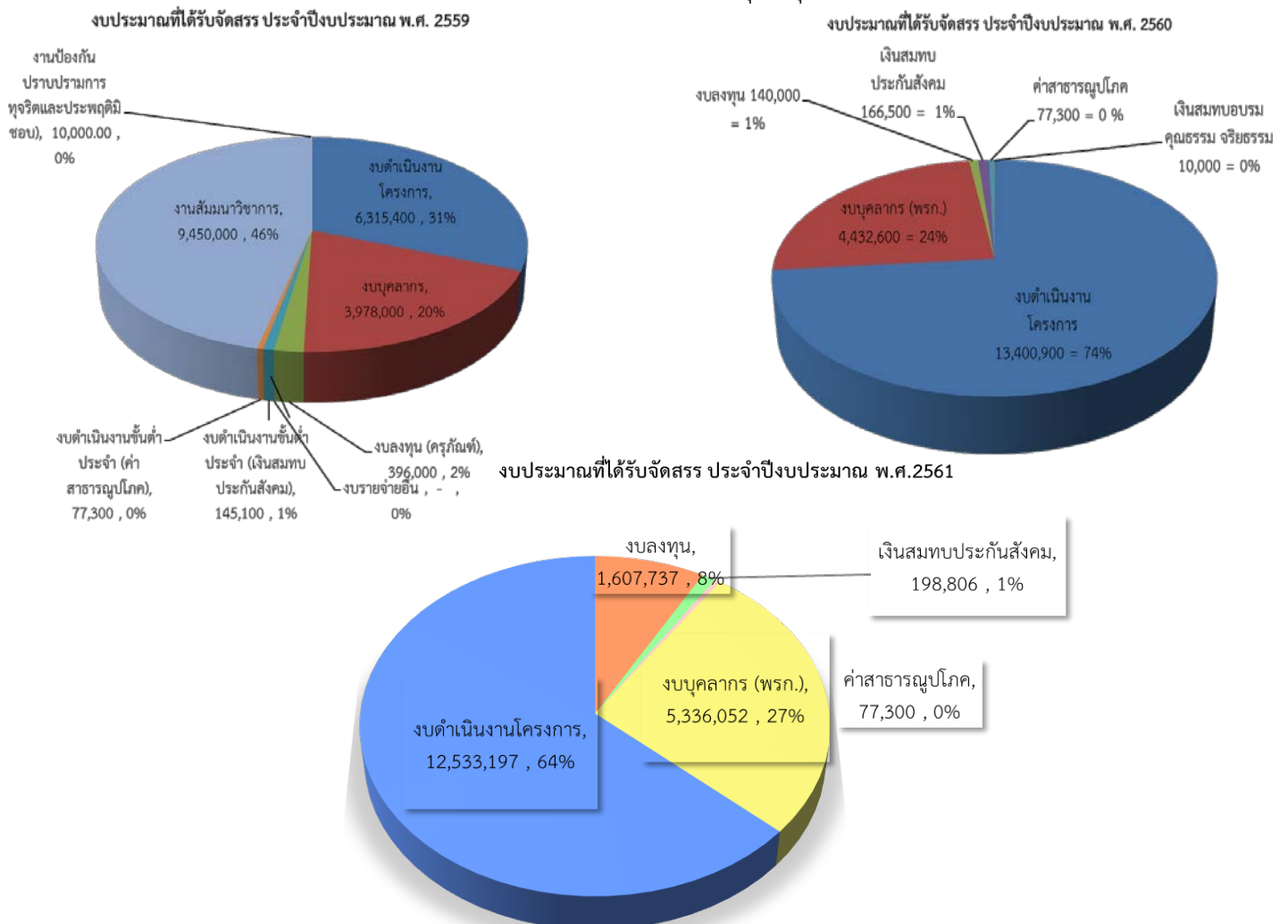
ผลการประเมินการรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปี 2561 ของสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.) ผลคะแนนรวมที่ได้ 2.7050 คะแนน รายละเอียดดังกราฟที่ 1

กราฟที่ 1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ สวคร. ปี 2561

3. งบประมาณ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีงบประมาณรวมทั้งสิ้น 19,753,092 บาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คิดเป็น 8.37% ซึ่งประกอบด้วยงบบุคลากร, งบดำเนินงาน (ขั้นต่ำประจำ), งบดำเนินงานโครงการ, และงบลงทุน (ครุภัณฑ์)

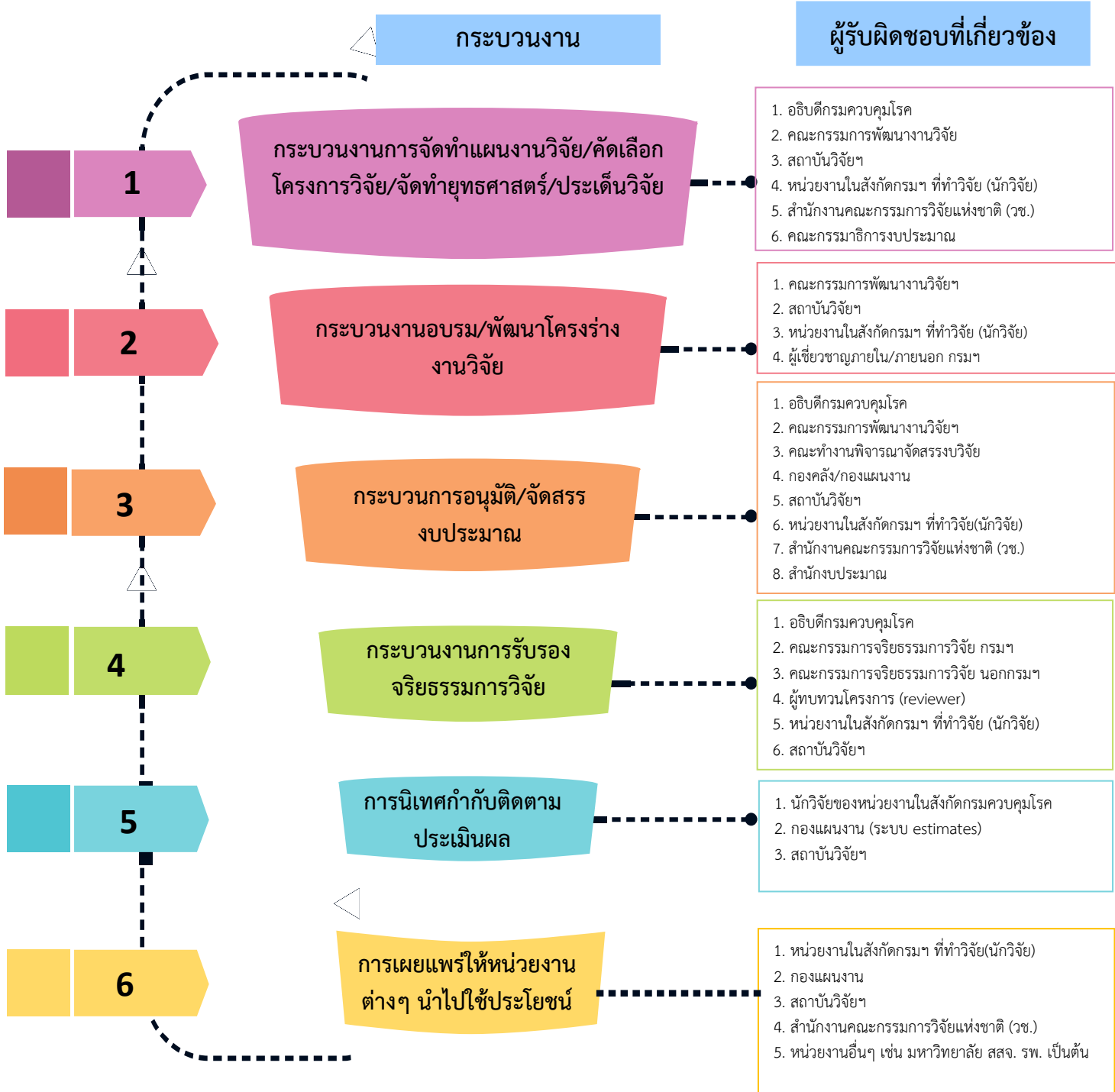

กราฟที่ 2 งบประมาณแยกตามประเภทของสวคร. ปี 2559 - 2561

บทที่ 3 ผลการดำเนินงานวิจัยการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

1. งานบริหารวิจัย (Research Administration Group)

สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.) มีกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนางานวิจัย ภายใต้คณะกรรมการและอนุกรรมการพัฒนางานวิจัยการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ซึ่งทำหน้าที่กำหนดแนวทางนโยบาย และสนับสนุนการพัฒนางานวิจัยด้านการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ทำหน้าที่พิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยเพื่อปกป้องสิทธิ ความเป็นส่วนตัว และความเป็นอยู่ที่ดีของอาสาสมัครจากการดำเนินงานวิจัย อันจะส่งผลให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพ น่าเชื่อถือตามมาตรฐานสากล และคณะกรรมการสนับสนุนการบริหารแผนงานและงบประมาณวิจัย มีหน้าที่สนับสนุนบริหารในแผนงานและงบประมาณวิจัย กำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานวิจัยให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

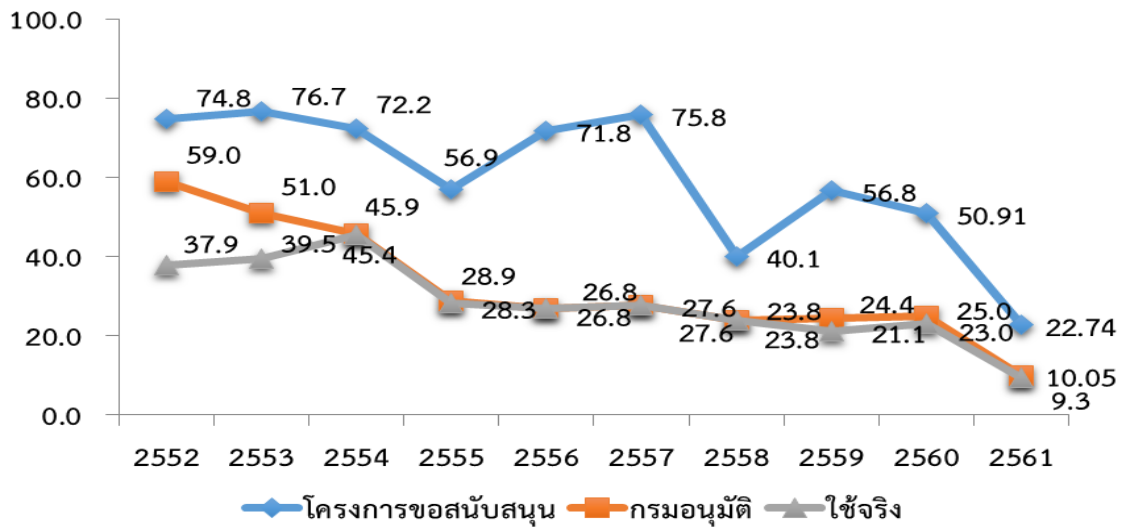

ภาพที่ 4 กระบวนการบริหารงานวิจัยกรมควบคุมโรค

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ปี 2561

1) งบประมาณงานวิจัยกรมควบคุมโรค

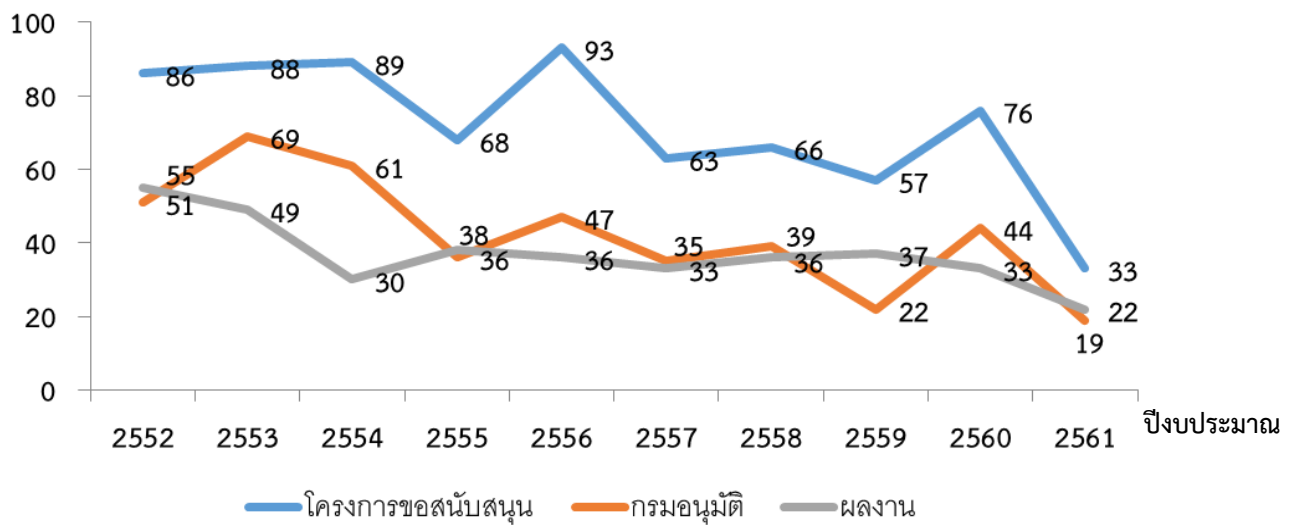
จำนวนเงิน (ล้านบาท)

กราฟที่ 3 งบประมาณงานวิจัยกรมควบคุมโรค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2561

2) ผลงานวิจัยกรมควบคุมโรค

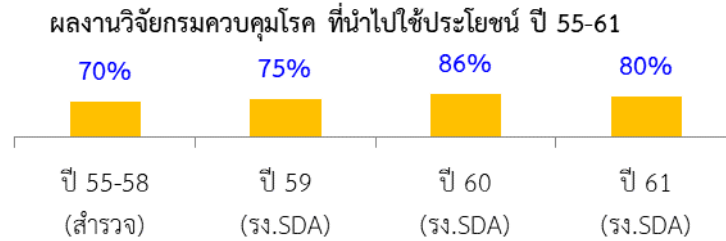
เรื่อง

กราฟที่ 4 ผลงานวิจัยกรมควบคุมโรคปีงบประมาณพ.ศ. 2552-2561

3) การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการป้องกันควบคุมโรค

นियามการนำไปใช้ประโยชน์ หมายถึง การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เชิงวิชาการ (การตีพิมพ์ในวารสารหรือการนำเสนอในการประชุมวิชาการ) เชิงนโยบาย และเชิงสังคม/ชุมชนและเชิงพาณิชย์ (อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.))

กราฟที่ 5 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ด้านการป้องกันควบคุมโรค ปี 2555 – 2561

4) ความร่วมมือกับเครือข่ายวิชาการ

MOU ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มูลนิธิส่งเสริมการศึกษาวิจัยในคนประเทศไทย และสถาบันภาคี

ความร่วมมือในการพัฒนามาตรฐานด้านจริยธรรมการวิจัยในคนสู่มาตรฐานสากล และการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนแบบสหสถาบัน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนของสถาบันและแบบสหสถาบัน
วันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ณ โรงแรมรอยัลปริ้น-เซส หลานหลวง กรุงเทพฯ

MOU ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก ซึ่งเป็นโครงการของรัฐที่ให้ทุนวิจัยระดับปริญญาเอก (Ph.D. Research Fellowship) เพื่อสนับสนุนให้นักวิจัยของกรมควบคุมโรคได้ศึกษาในระดับปริญญาเอกเพื่อพัฒนาศักยภาพและผลิตผลงานวิจัยในระดับกรมฯ ให้ได้มาตรฐานสากล

วันที่ 11 มิถุนายน 2561

ศูนย์ประสานงาน
การประเมินงาน
สร้างเสริมสุขภาพ
เชิงเศรษฐศาสตร์

MOU ร่วมกับศูนย์ประสานงานการประเมินงานสร้างเสริมสุขภาพเชิงเศรษฐศาสตร์ (ศปสศ.) ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ พัฒนาช่องว่างของงานประเมินงานสร้างเสริมสุขภาพ พัฒนานักวิจัย นักประเมิน และสร้างมาตรฐานแนวทางการประเมินงานสร้างเสริมสุขภาพเชิงเศรษฐศาสตร์ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีส่วนร่วมให้ข้อมูลเชิงวิชาการในการศึกษา 1) จัดทำ Guidline การประเมินต้นทุน 2) ต้นทุนการเจ็บป่วยจากปัจจัยเสี่ยงบุหรี่ และแอลกอฮอล์บันทึกข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ (MOU) เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561

5) การพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานวิจัย

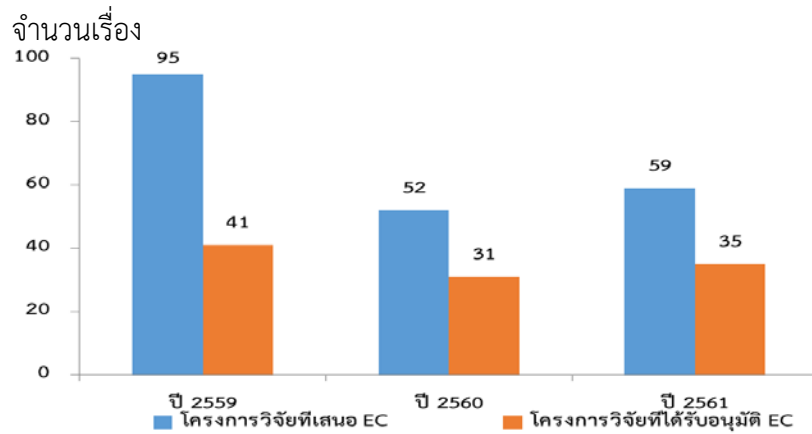
“วิทยากรหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย” ได้รับเกียรติบัตรจาก พล.อ.อ. ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรี ในงาน “มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2561” (Thailand Research Expo 2018) ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) จำนวน 14 คน (เมื่อวันที่ 9 ส.ค. 61) ส่วนการต่อยอดขยายผลโครงการฝึกอบรม “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ (ลูกไก่)” ภายใต้การบริหารจัดการของเครือข่ายกรมควบคุมโรค ระหว่างปี 2560-2561 มีจำนวน 10 รุ่น ผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 604 คน ดังนี้

ปี 2560	ปี 2561
<p>รุ่นที่ 1 เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 70 คน วันที่ 5 - 9 มิถุนายน 2560 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี</p>	<p>รุ่นที่ 5 เครือข่ายกรมควบคุมโรค มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 69 คน วันที่ 19-23 กุมภาพันธ์ 2561 ณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกรุงเทพมหานคร</p>
<p>รุ่นที่ 2 เครือข่ายสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 35 คน วันที่ 19 - 23 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมไมด้าไฮเต็ล งามวงศ์วาน จังหวัดนนทบุรี</p>	<p>รุ่นที่ 6 เครือข่ายเขตสุขภาพที่ 2 กระทรวงสาธารณสุข มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 80 คน วันที่ 5 - 9 มีนาคม 2561 ณ ห้องประชุมเบนทูล โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก</p>
<p>รุ่นที่ 3 เครือข่ายสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 40 คน วันที่ 28 สิงหาคม - 1 กันยายน 2560 ณ โรงพยาบาลพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก</p>	<p>รุ่นที่ 7 เครือข่ายโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 80 คน วันที่ 19 - 23 มีนาคม 2561 ณ ห้องประชุมแสงจันทร์ โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์</p>
<p>รุ่นที่ 4 เครือข่ายสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน วันที่ 4 - 8 กันยายน 2560 ณ โรงแรมฮอติเดย์การ์เด้นท์ จังหวัดเชียงใหม่</p>	<p>รุ่นที่ 8 เครือข่ายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 50 คน วันที่ 14 - 18 พฤษภาคม 2561 ณ ห้องประชุม 7เอ ชั้น 7 ศูนย์แพทยศาสตร์ศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลพะเยา</p>
	<p>รุ่นที่ 9 เครือข่ายโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 70 วันที่ 11 - 15 มิถุนายน 2561 ณ ห้องประชุมราชพฤกษ์ โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต</p>
	<p>รุ่นที่ 10 เครือข่ายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น จำนวน 60 คน ระหว่างวันที่ 2 - 6 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรม ซีบีดี 2 อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี</p>

2. การพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัย (Ethics Committee Secretariat) ปี 2559 - 2561

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค ได้ดำเนินการลงทะเบียนในระบบของ Office for Human Research Protection: OHRP ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยปฏิบัติตามแนวทาง The Declaration of Helsinki / The Belmont Report / CIOMS / ICH-GCP เลขทะเบียน FWA 00013622 และ IRB 00006655 มาตรฐานการดำเนินงาน (Standard Operating Procedures) ของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค ฉบับที่ 1.0 เริ่มใช้ ตุลาคม 2554

ปัจจุบัน นายแพทย์ศุภชัย ฤกษ์งาม เป็นประธานคณะกรรมการ มีกรรมการจำนวนทั้งสิ้น 20 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์หลายสาขา ทั้งภายนอกและภายในกรมควบคุมโรค ตามคำสั่งกรมควบคุมโรคที่ 1555/2559 ส้ง ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2559 ผลการดำเนินงานในระยะ 3 ปี พบว่า มีการรับรอง EC ปีละ 30-40 เรื่อง

กราฟที่ 6 จำนวนโครงร่างวิจัยเสนอเข้าพิจารณาเพื่อขอรับรองจริยธรรมการวิจัย และได้อนุมัติรับรอง

3. งานพัฒนาศักยภาพนักวิจัย

ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (Growth & Competitiveness) ของประเทศ กำหนดเป้าหมายจำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาเป็น 25 คนต่อประชากร 10,000 คน กรมควบคุมโรค ได้มีการพัฒนานักวิจัยหน้าใหม่ควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทักษะการวิจัยด้านต่างๆเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้นักวิจัยสามารถนำการวิจัยไปใช้สู่การใช้ประโยชน์ในระดับประเทศหรือพื้นที่ มีหลักสูตรพัฒนานักวิจัย ดังนี้

- สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ (ลูกไก่) จำนวน 70 คน
- การขับเคลื่อนงานประจำสู่งานวิจัย Routine to Research (R2R) จำนวน 68 คน
- การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ (systematic review) และการวิเคราะห์ห่อภิมาณ (meta-analysis) จำนวน 47 คน
- การเขียนรายงานบทความทางวิชาการ (Manuscript Writing) จำนวน 42 คน มี
- การเขียนบทสรุปผู้บริหาร (policy brief workshop) จำนวน 39 คน
- ผลการประเมินศักยภาพการวิจัยของผู้เข้าอบรมหลังจบหลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการต่างๆ ระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2561 จำนวน 7 หลักสูตร (สำรวจวันที่ 22-31 ส.ค. 61) พบว่า

เพิ่มจำนวนนักวิจัยหน้าใหม่ จำนวน 149 คน

ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในมตินโยบาย มิติการพัฒนาสังคม/ชุมชน และมิติวิชาการ จำนวน 16 เรื่อง

ผลงานวิจัยฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 18 เรื่อง

ข้อเสนอเชิงนโยบาย (Policy brief) จำนวน 38 เรื่อง

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในกรมควบคุมโรคด้านการวิจัยจำเป็นต้องมีการดำเนินการ ต่อ และปรับปรุงให้เหมาะสมกับภารกิจของกรมควบคุมโรคอย่างต่อเนื่อง เช่น วิเคราะห์ความต้องการในการ ฝึกอบรม (training needs) ของบุคลากรกรมควบคุมโรคอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องต่อการวางแผนพัฒนา กำลังคนเพื่อปิดช่องว่าง และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4. งานบริการวิชาการ

1) โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การให้บริการโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ Stata 15/IC เริ่มให้บริการเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2561 เมื่อสิ้นไตรมาสที่ 4 ของปีงบประมาณ 2561 มีผู้ใช้บริการจำนวนทั้งสิ้น 15 ราย

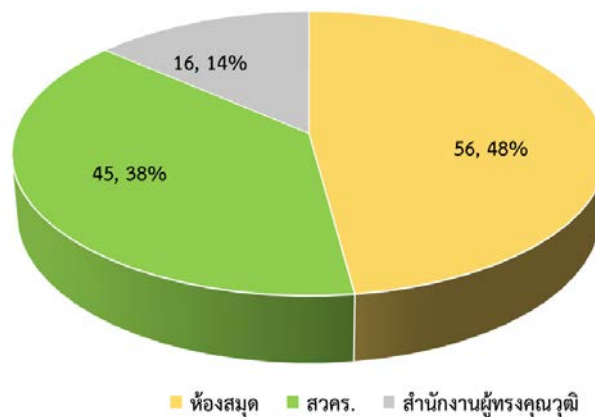
โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ Stata 15/IC เป็นโปรแกรมลิขสิทธิ์ สามารถเข้าใช้งานได้จากเครือข่ายทั้ง ภายในและภายนอกกรมควบคุมโรค อนุญาตให้เฉพาะบุคลากรสังกัดกรมควบคุมโรคเข้าใช้งานผ่าน ระบบ remote desktop connection มี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การลงทะเบียน 2) การเข้าใช้งาน โปรแกรม 3) การนำข้อมูลเข้าสู่การวิเคราะห์ 4) การใช้งานโปรแกรม 5) การนำข้อมูลออกจากเครื่องแม่ข่าย 6) วิธียกเลิกการใช้เครื่องแม่ข่าย โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

<http://irem.ddc.moph.go.th/content/detail/505>

2) บริการสืบค้นบทความวิชาการ

ผลการให้บริการสืบค้นบทความวิชาการ ประจำปีงบประมาณ 2561 จำนวนทั้งสิ้น 117 บทความ

การสืบค้นบทความวิชาการ เพื่อสนับสนุนให้นักวิจัย และนักวิชาการผู้ดำเนินการโครงการวิชาการสามารถ เข้าถึงบทความทางวิชาการที่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เริ่มจาก 1) ส่งคำขอ 2) บรรณารักษ์ห้องสมุดกรมควบคุมโรครับคำขอ 3) บรรณารักษ์ห้องสมุดกรมควบคุมโรคสืบค้นผ่าน 2 ช่องทาง 4) เครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยสืบค้น 5) TUC สืบค้น 6) บรรณารักษ์จัดส่งข้อมูล 7) สิ้นสุด โดยสามารถ ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ <http://irem.ddc.moph.go.th/content/detail/376>

กราฟที่ 7 ผลการสืบค้นบทความวิชาการ ปี 2561

3) การสนับสนุนค่าธรรมเนียมในการตีพิมพ์งานวิจัย ของบุคลากรในสังกัดกรมควบคุมโรคในวารสารนานาชาติ ได้กำหนดแนวทางให้มีการ

อนุมัติหลักการจากกรมควบคุมโรคก่อนการตีพิมพ์ในวารสาร

งบประมาณ

- หมวดรายจ่ายอื่น ผ่านสวคร. (เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณหมวดรายจ่ายอื่น)
- งบอื่นๆ (ตามที่หน่วยงานพิจารณา) โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

<http://irem.ddc.moph.go.th/uploads/menu/5aebc998cd43b.pdf>

4) **ฐานข้อมูลงานวิจัย**

ฐานข้อมูลงานวิจัย เป็นช่องทางการเข้าถึงข้อมูลงานวิจัย คลังความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีด้านการป้องกันควบคุมโรค และภัยสุขภาพ โดยสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

<http://klb.ddc.moph.go.th/dataentry/research>

	<p>ผลงานวิจัยกรมควบคุมโรค Department of Disease Control Research จำนวน 786 รายการ ดาวน์โหลด 1626 รายการ เข้าชม 6325 รายการ</p>
	<p>ทำเนียบนักวิจัย Researcher Database จำนวน 478 รายการ เข้าชม 2090 รายการ</p>
	<p>ทำเนียบผู้เชี่ยวชาญ Expert Authors จำนวน 1165 รายการ เข้าชม 3544 รายการ</p>

➡ มีจำนวนผลงานวิจัย 786 รายการ

➡ มีจำนวนนักวิจัย 478 รายการ

➡ มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 1165 รายการ

5. งานวิจัยและประเมินเทคโนโลยี (Health Technology Assessment Research Group)

ชื่อเรื่อง ผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าการลงทุนเพื่อยุติปัญหาวัณโรคในประเทศไทย ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัย เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 60 โดยเป็นผู้รับผิดชอบโครงการภายใต้วัตถุประสงค์ข้อ 2 ประมาณการผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์จากการดำเนินงานยุติปัญหาวัณโรคในประเทศไทย ดำเนินการทบทวนข้อมูลและประชุมผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำแบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์

ผลการศึกษา พบว่า ในปี พ.ศ. 2558 องค์การอนามัยโลกจัดประเทศไทยเป็น 1 ใน 14 ประเทศที่มีภาระวัณโรคสูงทั้งสามด้าน โดยมีอัตราอุบัติการณ์ 172 ต่อแสนประชากร ในขณะที่แผนยุติวัณโรคระดับโลกมีเป้าหมายลดอัตราป่วยรายใหม่เหลือ 10 ต่อแสนประชากรในปี พ.ศ. 2578 ประเทศไทยจัดให้วัณโรคเป็นปัญหาเร่งด่วน และต้องการข้อมูลทางวิชาการเพื่อประกอบการตัดสินใจวางแผนเชิงนโยบาย ซึ่งการศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาภาระทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดจากการเจ็บป่วยด้วยวัณโรคในประเทศไทย

ทำการประเมินต้นทุนการเจ็บป่วยด้วยวิธีอิงอุบัติการณ์ จำนวนการป่วยและเสียชีวิตอ้างอิงจากค่าคาดประมาณโดยองค์การอนามัยโลกในปี พ.ศ. 2559 ต้นทุนใช้มุมมองทางสังคม ประกอบด้วย 1) ต้นทุนตรงทางการแพทย์ เช่น ต้นทุนค่ายา ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการ ค่าบริการ เป็นต้น การประมาณต้นทุนใช้วิธีแยกองค์ประกอบเป็นส่วนๆ โดยใช้ข้อมูลจำนวนทรัพยากรจากฐานข้อมูลด้านการแพทย์และสาธารณสุข 43 แฟ้ม ต้นทุนต่อหน่วยจากอัตราค่าบริการของหน่วยบริการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560 ปรับด้วยอัตราส่วนค่าเรียกเก็บต่อต้นทุน รายการต้นทุนมาตรฐานเพื่อการประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพของประเทศไทย ข้อมูลราคายาอ้างอิงจัดซื้อปกติของศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข 2) ต้นทุนตรงที่ไม่ใช่ทางการแพทย์ เช่น ค่าเดินทาง ค่าอาหาร เป็นต้น สืบค้นจากรายการต้นทุนมาตรฐานเพื่อการประเมินเทคโนโลยีด้านสุขภาพของประเทศไทย 3) ต้นทุนทางอ้อม คิดจากผลผลิตที่สูญเสียไป แบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ต้นทุนการสูญเสียผลผลิตของสังคมจากการเจ็บป่วยขาดงาน และการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร ใช้แนวคิดวิธีทุนมนุษย์ คิดจากผลคูณของจำนวนเวลาที่สูญเสียไป และรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ปรับค่าเงินเป็นมูลค่าของปี พ.ศ. 2560 โดยใช้ดัชนีราคาผู้บริโภค 4) ต้นทุนโครงการสุขภาพ ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์วัณโรคระดับชาติ ใช้การทบทวนข้อมูลทุติยภูมิและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องขององค์การอนามัยโลก โดยมีเครื่องมือมาตรฐาน TB Planning and Budgeting Tool Version 6 เพื่อใช้ประมาณการจำนวนเป้าหมายและงบประมาณการดำเนินงานตั้งแต่การป้องกัน ค้นหา คัดกรอง วินิจฉัย ควบคุมกำกับโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้นทุนโครงการฯ ใช้เพื่อเปรียบเทียบ แต่จะไม่ถูกรวมในต้นทุนการเจ็บป่วย

ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทยมีผู้ป่วยวัณโรคทั้งหมด 119,000 ราย เข้าสู่การรักษา 74,190 ราย ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้ที่กลับมาป่วยซ้ำ 4,076 ราย คาดการณ์จำนวนผู้ป่วยวัณโรคคือยาหลายขนาน 4,700 ราย แต่สามารถตรวจพบและเข้าสู่การรักษา 995 ราย คาดการณ์จำนวนผู้ป่วยวัณโรคคือยาหลายขนานชนิดรุนแรงมาก 235 ราย แต่สามารถค้นหาและเข้าสู่การรักษาเพียง 14 ราย ต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยกลุ่ม XDR-TB มีต้นทุนการรักษาวัณโรคสูงที่สุด รองลงมาคือผู้ป่วยกลุ่ม MDR-TB ผู้ป่วยกลุ่มที่กลับมาป่วยซ้ำ และผู้ป่วยใหม่ ตามลำดับ คิดเป็นภาระทางเศรษฐศาสตร์สูงถึงปีละ 75,238 ล้านบาท โดยร้อยละ 93.6 เป็นต้นทุนผลผลิตที่สูญเสียจากการตายก่อนวัยอันควร เป็นมูลค่า 70,442 ล้านบาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายที่ภาครัฐใช้ในการดำเนินโครงการป้องกันและควบคุมวัณโรคโดยไม่รวมค่ารักษา เฉลี่ยปีละ 330 ล้านบาท

ในแต่ละปีประเทศไทยมีภาระทางเศรษฐศาสตร์จากวัณโรคสูงมาก ผู้กำหนดนโยบายควรสนับสนุนการเข้าถึงและพัฒนาเทคนิค กระบวนการใหม่ๆ ในการค้นหา คัดกรอง รักษาหาย รวมถึงการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบหามาตรการที่มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่าในบริบทของประเทศไทยต่อไป

6. งานวารสารควบคุมโรค

วารสารควบคุมโรค จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่วิทยาการที่เกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ และเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้ที่สนใจหรือปฏิบัติงานควบคุมโรค มีกำหนดเผยแพร่ปีละ 4 ครั้ง หรือราย 3 เดือน ได้แก่ มกราคม-มีนาคม, เมษายน-มิถุนายน, กรกฎาคม-กันยายน, และตุลาคม-ธันวาคม ซึ่งปี 2558 วารสารควบคุมโรคได้รับการประเมินคุณภาพวารสาร จากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ผลการประเมินจัดอยู่ในวารสารกลุ่ม 1 และปี 2560 มีค่า impact factor 0.224 ในปี 2562 ได้ปรับการบริหารจัดการงานวารสาร โดยยกเลิกการตีพิมพ์เล่มวารสาร มาเป็นวารสารออนไลน์ Website : <http://irem.ddc.moph.go.th/content/index/47>

ISSN 1685-6481

วารสารควบคุมโรค
DISEASE CONTROL JOURNAL

ปีที่ 43 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม 2560
Volume 43 No. 4 October- December 2017

**วารสารควบคุมโรค ปีที่ 43 ฉบับที่ 4
ตุลาคม-ธันวาคม 2560**

- การประเมินผลกระทบความชุกของโรคติดต่อจากนกในถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ ปี พ.ศ. 2539-2559
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และพฤติกรรมสูบบุหรี่ในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาการเฝ้าระวังและสอบสวนโรค NCD คุณภาพแบบบูรณาการของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อในกรุงเทพมหานคร
- สถานการณ์การป่วยและการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (รวมจำนวนชนิดที่ 2 และโรคหัวใจและหลอดเลือด) ในประเทศไทย ปี: 2553-2557
- การศึกษาประสิทธิภาพของชุดปฏิบัติการสอบสวนโรคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกรณีศึกษาของจังหวัดนนทบุรี
- ระบบวิทยาสารสนเทศการเฝ้าระวังโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในประเทศไทย ปี 2550-2558
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลของการตรวจคัดกรองมะเร็งในสถานที่ทำงานของพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชน ของจังหวัดสุพรรณบุรี
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อไวรัสที่พบในโรคประจำถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2558
- ลักษณะของไข้หวัดใหญ่ชนิด A ที่สัมพันธ์กับการเสียชีวิตระหว่างการรักษาของไข้หวัดใหญ่ชนิด A ในประเทศไทย ปี 2005-2014
- การประเมินความครอบคลุมการตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในจังหวัดขอนแก่น ปี พ.ศ. 2559

ISSN 1685-6481

วารสารควบคุมโรค
DISEASE CONTROL JOURNAL

ปีที่ 44 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม 2561
Volume 44 No. 1 January - March 2018

**วารสารควบคุมโรค ปีที่ 44 ฉบับที่ 1
มกราคม-มีนาคม 2561**

- ผลกระทบสุขภาพของงานคุณภาพข้าวเปลือกกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ : กรณีศึกษาชุมชนน้ำจืดวัดลำภู
- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการศึกษาร่วมกันทางระบาดวิทยาและระบาดวิทยา : ศาสตร์ศึกษา : ศาสตร์ควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ : ศาสตร์ระบาดวิทยา : ศาสตร์ระบาดวิทยา : ศาสตร์ระบาดวิทยา
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรค : แผนของกรมการแพทย์ : แผนของกรมการแพทย์ : แผนของกรมการแพทย์
- ประสิทธิภาพของโปรแกรมการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในเขตกรุงเทพมหานคร
- การประเมินผลของการศึกษาวิจัยระดับจังหวัดที่ใช้แบบสอบถาม : กรมสุขภาพจิต
- การจัดทำแบบทดสอบการคัดกรองความรุนแรงของโรคและสถิติการเฝ้าระวังโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน (พ.ศ. 2560-2564)
- ผลการปฏิบัติงานเฝ้าระวังการศึกษาร่วมกันแบบสหวิทยาการในโรงพยาบาล สำหรับผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ : กรณีศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร 18
- ผลกระทบของสุขภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเฝ้าระวังและสอบสวนโรคที่จังหวัดสุพรรณบุรี
- แบบแผนการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในจังหวัดสุพรรณบุรี
- การประเมินความครอบคลุมการตรวจคัดกรองโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในจังหวัดขอนแก่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ISSN 1685-6481

วารสารควบคุมโรค
DISEASE CONTROL JOURNAL

ปีที่ 44 ฉบับที่ 2 เมษายน - มิถุนายน 2561
Volume 44 No. 2 April - June 2018

**วารสารควบคุมโรค ปีที่ 44 ฉบับที่ 2
เมษายน-มิถุนายน 2561**

- ปัจจัยความเสี่ยงทางสังคมในการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
- การประเมินประสิทธิภาพของระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร

ISSN 1685-6481

วารสารควบคุมโรค
DISEASE CONTROL JOURNAL

ปีที่ 44 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม - กันยายน 2561
Volume 44 No. 3 July - September 2018

**วารสารควบคุมโรค ปีที่ 44 ฉบับที่ 3
กรกฎาคม-กันยายน 2561**

- ปัจจัยเสี่ยงและแนวทางการเฝ้าระวังโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกรุงเทพมหานคร
- สถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2560
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- ผลของการดำเนินงานเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกรุงเทพมหานคร
- คุณภาพการดูแลผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกรุงเทพมหานคร
- ประสิทธิภาพของโปรแกรมการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในเขตกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร
- การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคในกรุงเทพมหานคร

7. จุดเด่นและโอกาสพัฒนางานวิจัยการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

- 1) มีกระบวนการพัฒนานักวิจัย และงานวิจัยของกรมควบคุมโรคให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์และกรอบการวิจัยภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการพัฒนางานวิจัยการ ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ และคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค เพื่อพิจารณารับรอง จริยธรรมการวิจัย
- 2) สร้างวิทยาการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย (แม่ไก่) ที่มีคุณภาพและสามารถดำเนินการ ฝึกอบรมนักวิจัย (ลูกไก่) ตามหลักสูตรที่ วช. กำหนด
- 3) การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการวิจัยโดยกำหนดแนวทางการสนับสนุนค่าธรรมเนียม ตีพิมพ์บทความ และช่องทางการสืบค้นบทความทางวิชาการเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักวิจัยสามารถเข้าถึง แหล่งข้อมูลได้ง่ายขึ้น
- 4) ผลงานวิจัยตอบวัตถุประสงค์การวิจัย และมีแผนการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย โดย สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และกรมควบคุมโรค

8. ปัจจัยความสำเร็จ

- 1) ความร่วมมือพัฒนาศักยภาพนักวิจัยระหว่างกรมควบคุมโรค กับ วช. และเครือข่ายภายนอก อย่างเป็น รูปธรรม
- 2) คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมควบคุมโรค ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญต่างสาขา หลายสถาบัน มี ประสบการณ์และมุมมองที่แตกต่างกัน ทำให้การพิจารณาโครงสร้างการวิจัยด้านจริยธรรมการวิจัย มีคุณภาพมาก ขึ้น
- 3) ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
- 4) การฝึกอบรมมีการวางแผนและออกแบบหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของนักวิชาการ นักวิจัย กรมควบคุมโรค
- 5) มีหน่วยงานภายนอกสถาบันฯ ร่วมดำเนินงานเป็นทีม ได้แก่ สำนักระบาดวิทยา สถาบันป้องกัน ควบคุมโรคเขตเมือง สำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ โครงการประเมินเทคโนโลยี และนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
- 6) ผู้ทบทวนบทความ (reviewer) ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการ พิจารณาบทความ ทำให้บทความมีความถูกต้องทางวิชาการ เหมาะสมในการตีพิมพ์เผยแพร่ และบรรณาธิการวารสาร ควบคุมโรค มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการเป็นบรรณาธิการวารสารต่างประเทศมาหลายฉบับ

9. ปัญหา/อุปสรรค

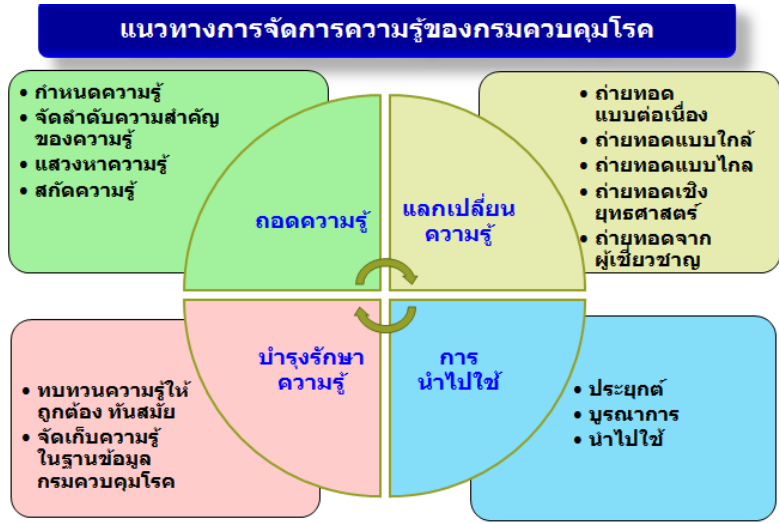
- 1) การเพิ่มผลงานวิจัยขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากบุคลากรวิจัยมีภาระงานมาก ขาดแรงจูงใจในการ ทำงานวิจัย และไม่ให้ความสำคัญกับการทำงานวิจัย
- 2) วิทยาการหลักสูตรการพัฒนานักวิจัย (แม่ไก่) ในสายงานการควบคุม ป้องกันโรคและภัยสุขภาพมี จำนวนน้อย และไม่สามารถเป็นวิทยากรได้ตลอดหลักสูตร 5 วัน
- 3) มีบางหลักสูตรมีข้อจำกัดจำนวนผู้เข้าอบรม ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรภายในกรม ควบคุมโรค

10. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- 1) ผลักดันการดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดงานวิจัยเป็นตัวชี้วัดการรับรองของหน่วยงาน
- 2) กำหนดหลักสูตรพื้นฐาน ได้แก่ “สร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ (ลูกไก่)” ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กรมควบคุมโรค ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เน้นเนื้อหาการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
- 3) วารสารควบคุมโรคจะพัฒนาวารสารเข้าสู่ฐานข้อมูล ACI (Asean Citation Index) ซึ่งเกณฑ์การประเมินมีความเข้มข้นมากขึ้น กองบรรณาธิการควรศึกษาเกณฑ์การประเมินดังกล่าว และดำเนินการให้วารสารควบคุมโรคได้รับการคัดเลือกบรรจุในฐานข้อมูล ACI

บทที่ 4 ผลการดำเนินงานการจัดการความรู้

การพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค เพื่อตอบสนองบทบาทภารกิจด้านการป้องกันควบคุมโรค สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.) ในฐานะเป็นหน่วยงาน Focal point คูภาพรวม ที่ผ่านมามีได้ใช้กลไกการจัดตั้ง KM Team ในทุกหน่วยงาน กำหนดแนวทางการจัดการความรู้ ใน 4 กระบวนการสำคัญ ได้แก่ 1. การถอดความรู้ คือ การบ่งชี้ความรู้สำคัญขององค์กรที่ต้องจัดทำ แสวงหาความรู้ และสกัดออกมาเป็นความรู้ 2. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ การถ่ายทอดความรู้ทั้งในรูปแบบ Tacit Knowledge และ Explicit Knowledgeอย่างต่อเนื่อง 3. การนำไปใช้ประโยชน์ คือ ต้องนำความรู้ (เคล็ดลับเทคนิค) ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ฯลฯ 4. การบำรุงรักษาความรู้ คือ การทบทวนให้ความรู้นั้นถูกต้อง ทันสมัยพร้อมใช้งานอยู่เสมอ การจัดเก็บในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้ใช้งาน การเข้าถึงความรู้นั้นๆ เป็นต้น

ภาพที่ 5 แนวทางการจัดการความรู้ของการควบคุมโรค

1. กระบวนการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค

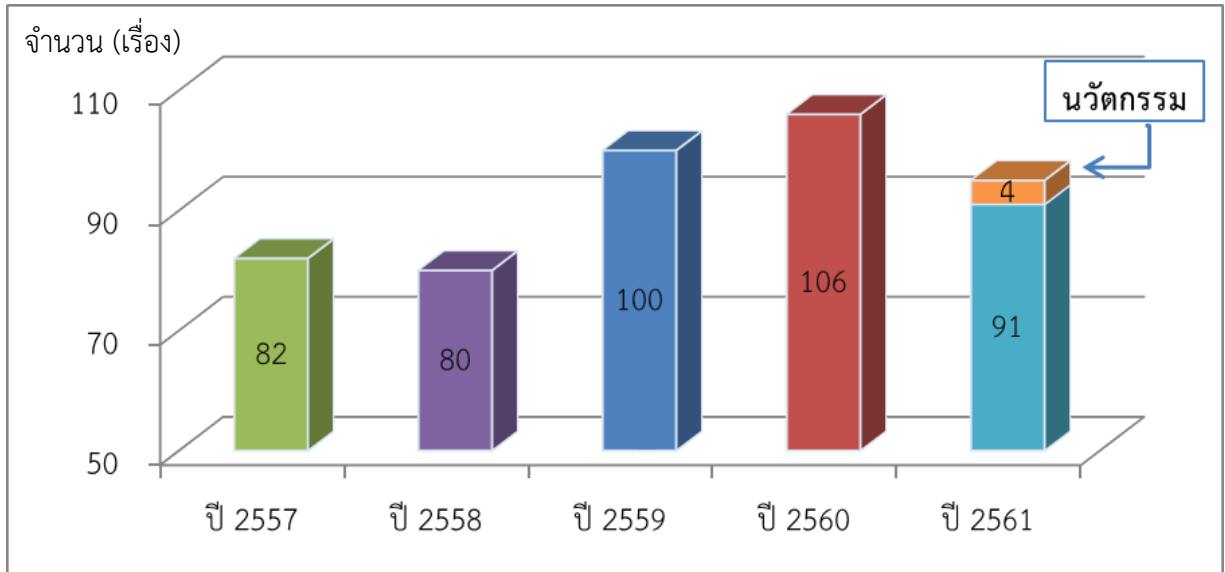
การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นต้องไม่แยกการจัดการความรู้ออกจากงานในความรับผิดชอบ เพียงแต่ต้องใช้เครื่องมือการจัดการความรู้ที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของงานแต่ละประเภท เช่น การทบทวนบทเรียนหลังการปฏิบัติงาน (AAR), ชุมชนนักปฏิบัติ (CoP), การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามสายงาน, การจัดตลาดนัดความรู้, การเทียบเคียงกับหน่วยงานที่เป็นเลิศ (Benchmarking), พี่สอนน้อง เป็นต้น

ภาพที่ 6 กระบวนการจัดการความรู้ของกรมควบคุมโรค

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

1) ข้อมูลหัวข้อความรู้ และนวัตกรรมด้านการป้องกันควบคุมโรค ปีงบประมาณ 2557-2561 รวม 463 เรื่อง ในปี 2561 ได้มีการแยกผลงานนวัตกรรมเป็นปีแรก ซึ่งมีผลงานนวัตกรรม 4 เรื่อง

กราฟที่ 8 จำนวนหัวข้อความรู้ด้านการป้องกันควบคุมโรค ระหว่างปีงบประมาณ 2557-2561

2) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการความรู้ ในปี 2558-2561 มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการความรู้ จำนวน 623 คน

ปี 2558
(171 คน)

ปี 2559
(105 คน)

ปี 2560
(155 คน)

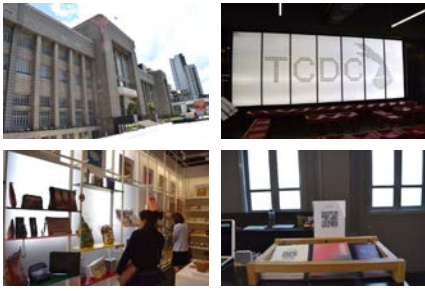

ปี 2561
(192 คน)

ปีงบประมาณ

ปี 2561 เน้นการพัฒนานวัตกรรม ได้กำหนดหลักสูตร“การจัดการความรู้สู่นวัตกรรมการป้องกันควบคุมโรค” ระหว่างวันที่ 23 - 24 พฤศจิกายน 2560 ที่โรงแรมปรีนซ์ พาเลซ มหานาค กรุงเทพฯ เป็นการพัฒนาศักยภาพให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจแนวคิดและเห็นตัวอย่างการพัฒนานวัตกรรมอย่างหลากหลายทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงสามารถนำแนวคิดการพัฒนานวัตกรรมไปประยุกต์ใช้กับงานในความสำเร็จได้ มีผู้เข้าร่วมการอบรมฯทั้งสิ้น 112 คน

และศึกษาตุงาน ณ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (ศสบ.) หรือ Thailand Creative & Design Center (TCDC) ซึ่ง เป็น หน่วยงานภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การ ม ห า ช น) หรือ OFFice of Knowledge Management and Development (CKMD) ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดตั้งขึ้นโดย พระราชกฤษฎีกา “จัดตั้งสำนักงานบริการและพัฒนาองค์ความรู้

(องค์การมหาชน) พ.ศ. 2547 เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมบนรากฐานการใช้ความคิด สร้างสรรค์ รวมถึงกระตุ้นและสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงองค์ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2561 กลุ่มเป้าหมายคือ คณะผู้บริหารของกรมควบคุมโรค จำนวน 27 คน

การอบรม“การจัดทำทะเบียน วัตถุ สิ่งของ ทางประวัติศาสตร์ ของสคร. 12.จังหวัดนราธิวาส กิจกรรมการลง พื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับ งานพิพิธภัณฑ์ และงานจดหมายเหตุ พร้อมกับที่ปรึกษาด้านงานพิพิธภัณฑ์ และงานจดหมายเหตุ ณ ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิพิธภัณฑ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จ. นราธิวาส ในระหว่างวันที่ 23-24 เมษายน 2561

3) ระบบงานพิพิธภัณฑ์ และงานจดหมายเหตุกรมควบคุมโรค

ได้มีการเตรียมการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์/งานจดหมายเหตุและการจัดงาน 100 ปีการสาธารณสุขไทยของ กรมควบคุมโรค ดังนี้

ระบบงานจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์กรมควบคุมโรค ภาพถ่ายและเอกสารทางประวัติศาสตร์ทาง ประวัติศาสตร์ :

ทะเบียนประวัติบุคคลสำคัญด้านการป้องกันควบคุมโรค

นายแพทย์สุชาติ เจนต์เสน

1. โครงการกำจัดโรคคุดทะราดและกิจกรรมการ ควบคุมกามโรคในอดีต
2. ภาพการสัมภาษณ์การทำชีวประวัติ นายแพทย์สุ ชาติ เจนต์เสน
3. ภาพการสำรวจก่อนการก่อสร้างเขื่อนภูมิพล
4. ภาพบัญชีทะเบียนเอกสารส่วนบุคคล นายแพทย์สุ ชาติ เจนต์เสน

นายแพทย์นัดดา ศรียาภัย จำนวน 3,266 ภาพ

ศ.นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ จำนวน 306 ภาพ

ภาพถ่ายและเอกสารทางประวัติศาสตร์ทางประวัติศาสตร์ : หน่วยงานภายในกรมควบคุมโรค

2. ประชุมวิชาการ “100 ปี การสาธารณสุขไทย เพื่อประชาชนสุขภาพดี 100 ปีแห่งการพัฒนา”

การประชุมวิชาการจัดขึ้นวันที่ 18 – 21 กรกฎาคม 2561 ณ. Challenger 1 impact Bangkok Thailand ซึ่งมีการจัดประชุม และนิทรรศการงาน 100 ปีการสาธารณสุขไทยอย่างยิ่งใหญ่ โดยความร่วมมือของทุกกรมฯ ภายใต้สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีผู้สนใจเข้าร่วมงานมากกว่า 1,000 คน

กิจกรรมสำคัญของกรมควบคุมโรค

- พิธีมอบเหรียญเชิดชูเกียรติ “ขุน ประเมิน วิมลเวชช์” ประจำปี 2561 แต่ “นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ” ผู้อุทิศตนเพื่องานป้องกันควบคุมโรค

- นิทรรศการ 100 ปีการสาธารณสุขไทย ของกรมควบคุมโรค ได้มีการจัดแสดงนิทรรศการวิชาการ 5 Zone บรรยาย/อภิปรายทางวิชาการ 4 เรื่อง

1) Zone นิทรรศการแบบจำลอง

- บูธจำลองศูนย์เด็กเล็กปลอดโรค มีการจำลองศูนย์เด็กเล็กขนาดเล็กที่สามารถเดิน ชมด้านในได้ ด้านในจัดแสดงอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์เด็กเล็ก มีมุมชุดอาหารจำลอง มุมชั้นวางหนังสือมุมอุปกรณ์แปรงฟัน โดยมีสำนักโรคติดต่อทั่วไปเป็นผู้ให้ความรู้และจัดกิจกรรมภายในงาน

- บูธจำลองสถานประกอบการปลอดโรค ปลอดภัย ใจเป็นสุข ซึ่งจัดแสดงเกี่ยวกับโรงงานและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงาน เช่น หมวก แก้วน้ำที่มีความเหมาะสมทางสรีระวิทยาถูกหลักการยศาสตร์ รวมถึงมีบริการตรวจตาฟรีโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ให้ความรู้และจัดกิจกรรมภายในงาน

- บูธจำลองคอนโดสุขภาพดี ซึ่งจัดแสดงเกี่ยวกับข้อมูลและการให้คำแนะนำ รูปแบบการดูแลสุขภาพที่เน้นให้ประชาชนมีการเฝ้าระวังดูแลสุขภาพด้วยตนเอง โดยนิติบุคคล คณะกรรมการฯ และผู้พักอาศัย โดยมีสำนักป้องกันควบคุมโรคเขตเมืองให้บริการตรวจวัดความดันโลหิตฟรี โดยมีสำนักงานควบคุมป้องกันโรคติดต่อเขตเมืองเป็นผู้ให้ความรู้และจัดกิจกรรมภายในงาน

2) Zone ให้บริการสุขภาพประชาชน

- บริการให้วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูก ป้องกันสுகไส ฟรีในกลุ่มเป้าหมาย โดยสถาบันบำราศนราดูร เป็นแกนนำหลักในการประสานและให้บริการแก่ประชาชน โดยมีการให้บริการวัคซีนไข้หวัดใหญ่วันละ 300 เข็ม และมีการเล่นเกมสเพื่อชิงรางวัลวัคซีนป้องกันสுகไส จำนวน 5 เข็ม วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกจำนวน 5 เข็ม โดยรับเข็มแรกภายในงานและรับตามนัดที่สถาบันบำราศนราดูร ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก มีผู้เข้ารับบริการเฉลี่ยวันละ 300 ราย

- บริการตรวจสุขภาพเท้า “สุขภาพเท้าดี ชีวิตมีสุข” โดยคณะเจ้าหน้าที่จาก สถาบันราชประชาสมาสัย และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้บริการและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ในเรื่องของสุขภาพเท้าและการตอบข้อสงสัยในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับสุขภาพเท้า โดยให้ความรู้ประชาชนพร้อมกับการตรวจสุขภาพเท้ารวมถึงมีการจำหน่ายรองเท้าที่มีความเหมาะสมต่อลักษณะเท้าของแต่ละบุคคล ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก มีผู้เข้ารับบริการเฉลี่ยวันละ 274 ราย

- บริการตรวจคัดกรองกลุ่มเสี่ยงวัณโรคด้วยการเอกซเรย์ปอด โดยใช้รถเอกซเรย์เคลื่อนที่ โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักวัณโรคอำนวยความสะดวกและให้บริการตรวจ โดยมีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าและรถเอกซเรย์เคลื่อนที่จอดให้บริการ สามารถให้บริการได้อย่างเพียงพอและมีผู้สนใจตรวจคัดกรองเฉลี่ยวันละ 200 ราย

3) Zone Time Line ประวัติศาสตร์

จัดแสดง Time Line ความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของการแพทย์และการสาธารณสุขไทยในแต่ละช่วงเวลา โดยใช้รูปภาพแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์และปัญหาทางสาธารณสุขในอดีตเพื่ออธิบายเหตุการณ์และกระบวนการต่างๆที่บุคลากรทางการแพทย์ร่วมกันฟันฝ่าและแก้ไขปัญหามาจนถึงพัฒนาให้มีความก้าวหน้าทางการแพทย์มาจนถึงปัจจุบัน

4) Zone ภาพเก่าบอกเล่าประวัติศาสตร์

จัดแสดง ภาพเก่าทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นภาพเหตุการณ์สำคัญทางการแพทย์และการสาธารณสุข โดยเล่าเรื่องถ่ายทอดผ่านภาพถ่ายเหตุการณ์จริงที่ได้บันทึกไว้ในอดีต บอกเล่าความเป็นมา แสดงถึงภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการทำงานของบุคลากร เพื่อเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางการทำงานในบุคลากรในปัจจุบัน

5) Zone เวทีกลางและกิจกรรม

มีการจัดกิจกรรมเล่นเกมและสนทนาการบริเวณเวทีกลางเพื่อสร้างความสนุกสนานและความน่าสนใจให้ผู้เข้าร่วมงาน โดยสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ กรมควบคุมโรค โดยภายในงานมีการเล่นเกมล่าบิ๊มแต่ละบูธเพื่อนำมาจับของรางวัล สำหรับเวทีกลางมีการขับร้องเพลงฉ่อยจากสำนักเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวมไปถึงมีการแสดงละครเวทีเหตุการณ์จำลองโรคระบาด เรื่อง “บุพเพอาละวาดโรคระบาดมาแล้วหนา” จากเจ้าหน้าที่กรมควบคุมโรค

6) บรรยาย/อภิปรายทางวิชาการ 4 หัวข้อเรื่อง

1. เรื่องเล่า...กว่าจะมีวันนี้คอนโดสุขภาพดี
2. ความท้าทายของการพัฒนาเป็นสถานประกอบการปลอดโรค ปลอดภัย ใจเป็นสุข
3. กว่าจะมาเป็น...ศูนย์4. ประเทศไทย

3. จัดเวทีเสวนาวิชาการผู้รู้เห็นทางประวัติศาสตร์ (Witness Seminar)

เสวนาในหัวข้อ 100 ปีการสาธารณสุขไทย: 3 ผู้บุกเบิกงานระบาดวิทยา สัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2561 ณ ชั้นที่ 6 ห้องประชุมसानใจ อาคารสุขภาพแห่งชาติ โดยผู้ร่วมเสวนาได้แก่ นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน ผู้ก่อตั้งกองระบาดวิทยาและผู้อำนวยการคนแรก นายแพทย์ประยูร กุณาศล ที่ปรึกษากกรมควบคุมโรค และนายแพทย์ธวัช ฉายนิยโยธิน ที่ปรึกษากกรมควบคุมโรค โดยมีผู้ดำเนินการเสวนาคือ นายแพทย์ค่านวณ อึ้งชูศักดิ์ และนายแพทย์ศุภมิตร ชุณหะวัณที่ปรึกษากรมควบคุมโรค มีกลุ่มเป้าหมายรวม 150 คน

4. การจัดทำถนนความรู้ สื่อเผยแพร่ความรู้

เผยแพร่นิทรรศการงาน 100 ปี การสาธารณสุขไทย: 3 ผู้บุกเบิก งานระบาดวิทยา เป็นสื่อความรู้เกี่ยวกับงานระบาดวิทยาของไทย ที่แสดงความเชิดชู 3 อาจารย์ผู้บุกเบิกงานและวางรากฐานงานระบาดวิทยา ตลอดจนประวัติความเป็นมา การก่อกำเนิดสำนักระบาดวิทยา สถานการณ์ด้านระบาดวิทยาที่ผ่านมาที่เป็นที่พึ่งของประชาชน นักระบาดวิทยาคนไทยคนแรกที่ค้นพบการระบาดของ ElTorCholerae ในประเทศไทย การค้นพบวงจรชีวิตของพยาธิใบไม้ในตับ การกำเนิด รง. 506 การปราบไข้ทรพิษในประเทศไทย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาผลกระทบจากเขื่อนใหญ่ และงานระบาดวิทยาของไทยที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

เผยแพร่นิทรรศการงาน 100 ปีการสาธารณสุขไทย: 100 ปี งานป้องกันควบคุมโรค เป็นสื่อความรู้ที่แสดงให้เห็นถึงเส้นทางงานป้องกันควบคุมโรคซึ่งประกอบด้วย ความรู้ประวัติศาสตร์งานป้องกันควบคุมโรค ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สถานที่ตั้งของกระทรวงสาธารณสุขในอดีต ความเป็นมาของอาคารสถานที่สำคัญของหน่วยงานภายในกระทรวงสาธารณสุขในอดีต โรงพยาบาลโรคติดต่อแห่งแรกของประเทศไทย โรงพยาบาลเอกเทศในยุคโรคอหิวาต์ระบาด โรงพยาบาลบางรักในอดีต การโฆษณาสาธารณสุขศึกษาของกรมสาธารณสุขโดยการออกหน่วยฉายภาพยนตร์ ตลอดจนโครงการกำจัดไข้มาลาเรียของประเทศไทย

5. ผลงานวิชาการ

1) หนังสือ “หนึ่งร้อย” ผู้บุกเบิกทางระบาดวิทยาไทย นายแพทย์ สุชาติ เจตนเสนเปรียบเสมือนแผ่นจารึกประวัติศาสตร์ โดยบอกเล่าผ่านชีวประวัติ นายแพทย์ สุชาติ เจตนเสน สอดแทรกเหตุการณ์ประวัติศาสตร์สำคัญด้านการแพทย์และการสาธารณสุขรวมถึงประสบการณ์งานควบคุมป้องกันโรคที่สำคัญ ดำเนินการถ่ายทอดผ่านเรื่องราวชีวิตในแต่ละช่วงเวลา บอกเล่าความเป็นมาจากจุดเริ่มต้นจนมาสู่คำว่า “ผู้บุกเบิกระบาดวิทยาไทย” โดยเนื้อหา มีการสร้างให้เห็นภาพ เห็นปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขของการทำงาน เห็นสิ่งใหม่และการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจสู่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่ที่กำลังจะเติบโต สร้างแนวคิด สร้างจิตวิญญาณในการทำงานให้มีคุณภาพ

2) หนังสือ ก้าวสู่ 1 ศตวรรษ งานป้องกันควบคุมโรค เส้นทางงานป้องกันควบคุมโรค...มาสู่กรมควบคุมโรค (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

เป็นการบอกเล่าเส้นทางงานป้องกันควบคุมโรค...มาสู่กรมควบคุมโรค ในรอบ 1 ศตวรรษที่ผ่านมา โดยเรียบเรียงเหตุการณ์การโรคระบาดสำคัญ ถ่ายทอดถึงความท้าทายและประสบการณ์จริงผ่านภาพถ่ายในอดีตภาพสถานที่และภาพแนวการทำงานของคนรุ่นก่อน โดยมีฉบับที่เป็นภาษาไทยและแปลเป็นภาษาอังกฤษ

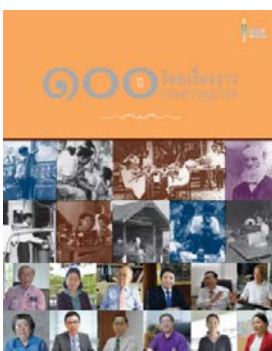

3) หนังสือ ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของโรคมาลาเรียในประเทศไทย

เป็นการทบทวนข้อมูลต่างๆของประวัติศาสตร์การแพทย์และการสาธารณสุขไทย ในประเด็นของโรคมาลาเรียเพื่อให้บุคลากรได้สร้างจิตสำนึกในการเรียนรู้จากอดีตและความทรงจำร่วมกัน ประวัติศาสตร์มาลาเรียได้ค้นคว้าจากข้อมูลเอกสารหลักฐานชั้นต้นที่ดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการมาลาเรีย จากทหจตหมายเหตุแห่งชาติ และหนังสือหายากอื่นๆ และนำมาวิเคราะห์เรียบเรียง โดยมีเนื้อหาที่บรรยายถึงโรคมาลาเรียในแต่ละยุค รวมไปถึงการปราบปรามควบคุมโรคมาลาเรียด้วย

4) หนังสือ “100 ปี ร้อยเรื่องราวกรมควบคุมโรค”

เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นในวาระสำคัญ คือครบ 100 ปี การสาธารณสุขไทย (พ.ศ.2561) ด้วยการทบทวนและบอกเล่าเรื่องราวครั้งอดีต ถึงเส้นทางอันยาวไกลของการพัฒนา การต่อสู้ฝ่าฟัน และความสำเร็จของการสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนไทยซึ่งแต่ละช่วงเวลา แต่ละเหตุการณ์ ล้วนมีแง่มุมน่าสนใจ มีค่าควรแก่การบันทึก ถ่ายทอดไว้เป็นความรู้ให้กับสังคมไทย ให้เป็นอีกหนึ่งหน้าประวัติศาสตร์ของผู้คนที่ทำงานต่อสู้ ทุ่มเท มาตลอดระยะเวลา ยาวนาน โดยตั้งใจที่จะบันทึกรวบรวมเรื่องราวการต่อสู้ เกร็ดเล็กเกร็ดน้อย รวมทั้งประสบการณ์ของคนตัวเล็กตัวน้อยที่ปฏิบัติจริงอยู่หน้างาน เพื่อเป็นการ

ยกย่องผู้คนในอดีต และเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนรุ่นหลังในการมุ่งมั่น ทุ่มเท พัฒนาแนวทางการทำงานใหม่ๆให้ดียิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นการจุดประกายให้เห็นความสำคัญของการบันทึกเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์ ที่อาจเลือนหายไปตามกาลเวลา

5) หนังสือ “เอ็ดส์...ปฐมบทแห่งการเรียนรู้ จากโรงพยาบาลบาราศในอดีต”

เป็นการบอกเล่าเรื่องราวการดูแลผู้ป่วยเอ็ดส์ในยุคเริ่มแรก ที่รพ.บาราศนคราตุร (ชื่อเดิมของสถาบันบาราศฯ) สมัยที่เรายังไม่รู้จักโรคเอ็ดส์ว่าคืออะไร ยังไม่มียาในการรักษาสิ่งที่เห็นที่รับรู้คือ ถ้าเป็นเอ็ดส์แล้ว ต้องตายทุกราย ความกลัว ความเกลียดชัง กระจายไปทั่ว ไม่เพียงแต่ผู้ป่วยเอ็ดส์หรือครอบครัวผู้ป่วยเอ็ดส์เท่านั้น ยังลุกลามมาถึงบุคลากรทางการแพทย์ในขณะนั้น ที่ต้องแบกรับสิ่งเหล่านี้ด้วยความเจ็บปวดไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน แต่เขาเหล่านั้นยังยึดมั่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยอุดมการณ์ที่มุ่งมั่น อย่างไม่สั่นคลอน และเพื่อเปลี่ยนความทรงจำที่เลวร้ายนี้ ให้เป็นบทเรียนอันมีคุณค่า อันเป็นปฐมบทสำคัญ ต่อการพัฒนาหรือวางแผนแนวทางแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อ หรือโรคติดต่ออุบัติใหม่ร้ายแรงอื่นๆ ต่อมาในภายหลัง

6) Booklet นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ

บอกเล่าเรื่องราวชีวประวัติศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญผู้ได้รับเหรียญ “ขุนประเมินวิมลเวชช์” ประจำปี 2561 ซึ่งรวบรวมเรื่องราว ด้านการศึกษารางวัลเกียรติยศที่ได้รับ ตำแหน่งพิเศษ และถ่ายทอดประสบการณ์การทำงานที่สอดแทรกด้วยผลงานทรงคุณค่า เปรียบเสมือนเพชรเม็ดงามแห่งวงการแพทย์ และการสาธารณสุขไทยซึ่งท่านเป็นจุดเริ่มต้นและวางรากฐานของการค้นพบและพัฒนาในด้านต่างๆ ที่แก้ไข้ปัญหาได้อย่างแท้จริง เพื่อเป็นแรงผลักดันให้บุคลากรรุ่นใหม่ มีพลังในการทำงานและเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าแม้กาลเวลาจะล่วงเลยกลายเป็นอดีตแต่คุณประโยชน์ที่ยังคงคุณค่าไว้เสมอ

ใหม่ มีพลังในการทำงานและเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าแม้กาลเวลาจะล่วงเลยกลายเป็นอดีตแต่คุณประโยชน์ที่ยังคงคุณค่าไว้เสมอ

6. ภาพยนตร์ประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์การแพทย์และการสาธารณสุขไทยจะต้องจดจำเนื้อเรื่องจากเหตุการณ์จริง ถ่ายทอดมาเป็นเรื่องเล่าภาพยนตร์ประวัติศาสตร์งานป้องกันควบคุมโรค เพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดเริ่มต้นและย่างก้าวของงานระบาดวิทยาไทย เชิดชู 3 ท่านอาจารย์ ผู้ได้รับสมญานาม 3 ทหารเสือแห่งวงการระบาดวิทยาของประเทศไทย ผู้บุกเบิก ผู้วางรากฐาน และผู้ผลักดันให้เกิดการพัฒนาาระบบงานป้องกันควบคุมโรค รวมทั้งสอดแทรกแง่คิด

การพัฒนาบุคลากรที่เป็นฟันเฟืองเล็กๆ ให้มีความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งจะดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม หยุดยั้งโรคระบาดทั้งโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ วันเวลาผ่านไป ล่วงเลย แม้สาเหตุของโรคระบาดมีความแตกต่างกันไป ความกลัว ความท้อทอย ไม่เคยเกิดขึ้น มีเพียง ความกล้าหาญ ความเต็มใจของคนทำงานอย่างไม่ถดถอย เพื่อช่วยปกป้องสุขภาพของคนไทยอย่างเต็มกำลัง

7. จุดเด่นและโอกาสพัฒนาของงานจัดการความรู้

เป็นการริเริ่มระบบงานจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ และงานจดหมายเหตุ มีการบันทึกงานด้านประวัติศาสตร์งานป้องกันควบคุมโรค วิจัยเชิงประวัติศาสตร์ จัดทำชีวประวัติบุคคลสำคัญของกรมควบคุมโรค ขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการเตรียมพร้อมสำหรับการร่วมเฉลิมฉลองการจัดงาน 100 ปีการสาธารณสุขไทย ในปี 2561 และเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เพื่อประโยชน์ต่อบุคลากรและประชาชนทั่วไป

8. ปัจจัยความสำเร็จ

การให้ความร่วมมือของบุคลากรในกรมควบคุมโรค และหน่วยงานภาคีเครือข่าย รวมถึงทรัพยากรหรือต้นทุนของเอกสาร หนังสือ เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ภายในกรมควบคุมโรคที่มีค่อนข้างมาก มีความหลากหลายในประเภทและคุณค่าทางประวัติศาสตร์

9. ปัญหา/อุปสรรค

1) กรมควบคุมโรคเพิ่งเริ่มจัดเก็บรวบรวม เอกสาร วัตถุ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ และจัดทำทะเบียนพิพิธภัณฑ์ตามหลักสากล ยังไม่มีโครงสร้างหน่วยงานที่ดำเนินการเรื่องนี้อย่างชัดเจน จึงทำให้หลายหน่วยงานที่เอกสารเก่าซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เมื่อมีการทำ 5 ส. บุคลากรเกษียณ เปลี่ยนโครงสร้างงาน ฯลฯ

2) บุคลากรของหน่วยงานยังขาดองค์ความรู้ในการจัดเก็บ ลงทะเบียนข้าวของเพื่อเข้าพิพิธภัณฑ์ หน่วยงานส่วนกลางต้องลงไปอบรมให้เป็นครั้งคราว ประกอบกับการลงทะเบียนวัตถุพิพิธภัณฑ์มีขั้นตอน ต้องใช้เวลา และต้องทำร่วมไปกับงานในความรับผิดชอบ ทำให้การลงทะเบียนมีความล่าช้า

3) กรมควบคุมโรคยังขาดสถานที่ทำเป็นคลังพิพิธภัณฑ์ ซึ่งมีความสำคัญมากในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดเก็บวัตถุสิ่งของตามประเภทต่างๆ ให้ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์ข้าวของ ยืดเวลาการเสื่อมเสียหาย ทั้งยังสามารถนำไปจัดแสดงนิทรรศการหมุนเวียนได้

10. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1) กรมควบคุมโรคควรมีโครงสร้างอย่างชัดเจนสำหรับงานพิพิธภัณฑ์และงานจดหมายเหตุ ว่าเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานใด บทบาทของกรมฯ จะเลือกทั้งงานพิพิธภัณฑ์และงานจดหมายเหตุ หรือเลือกเพียงงานใดงานหนึ่ง ด้วยเหตุผลใด

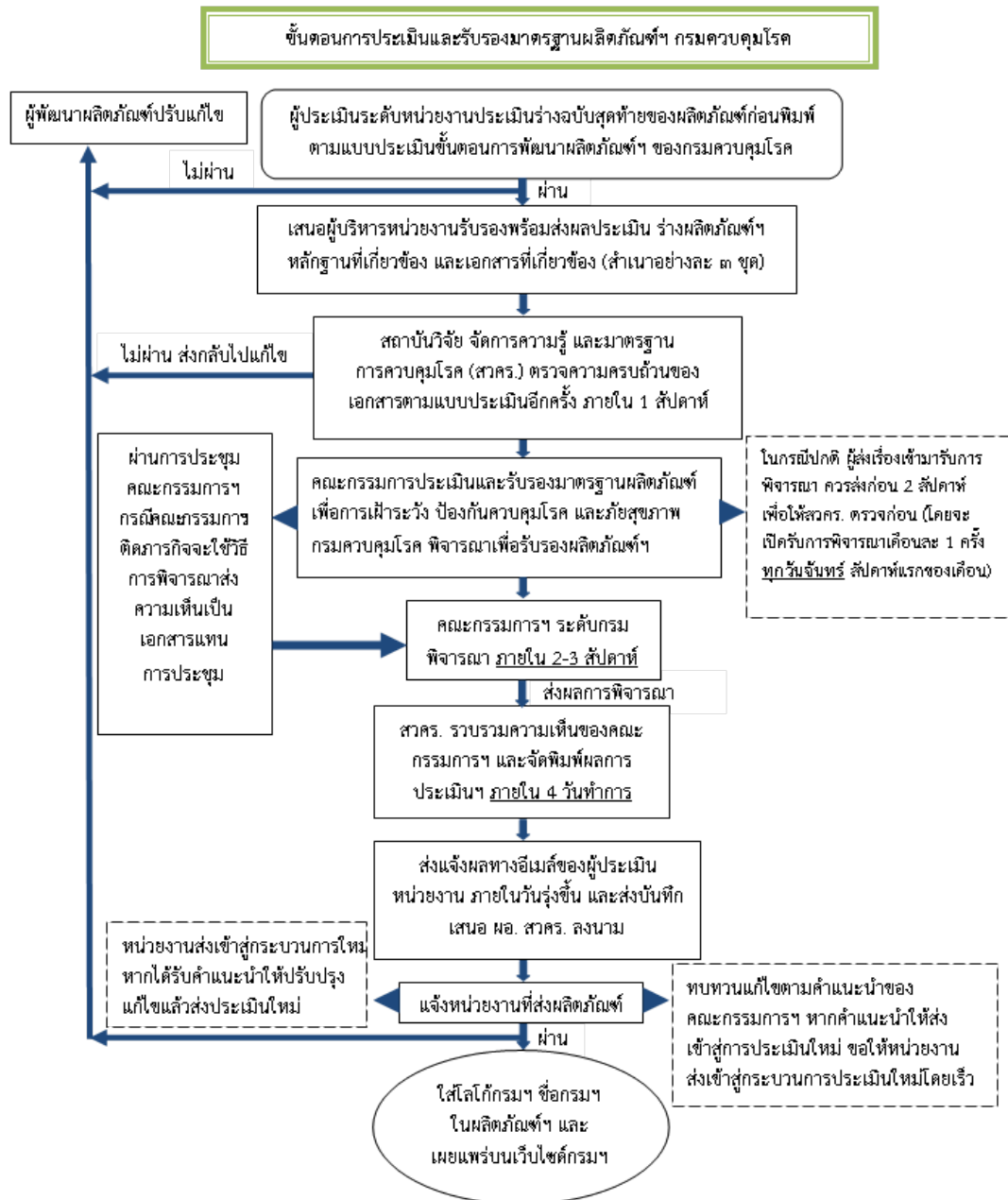
2) เมื่อตัดสินใจข้อแรกแล้ว ต้องกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน เพราะเป็นงานที่ต้องมีความต่อเนื่อง ปฏิบัติงานในระยะยาว ต้องมีการวางแผนงาน วางระบบงาน กำหนดแนวทาง นโยบายต่างๆ ในเรื่องงานจดหมายเหตุ และงานพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งการกำหนด JD (Job Description) หรือ หน้าที่งาน และกำลังคน เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 5 ผลการดำเนินงานพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐาน

1. การประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค ได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประชาชนได้รับการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพระดับ มาตรฐานสากล ภายในปี 2580” และมีพันธกิจข้อหนึ่งที่ระบุไว้คือ การส่งเสริมกระบวนการประสานความ ร่วมมือกับเครือข่ายภายในและระหว่างประเทศ ในการผลิตและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญ องค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เครื่องมือ กฎหมาย การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่ได้มาตรฐานสากล ซึ่งกรมควบคุมโรคใช้ ยุทธศาสตร์ที่ 2 ว่าด้วยการพัฒนานวัตกรรม มาตรการ มาตรฐาน และวิชาการ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคและภัยสุขภาพของประเทศเป็นกลไกในการขับเคลื่อนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 มาจนถึงปัจจุบัน โดยมีการจัดทำ คู่มือการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ สำหรับ บุคลากร กรมควบคุมโรค ที่ได้อ้างอิงข้อมูลจาก World Health Organization (WHO) and National Institute for Health and Care Excellence (NICE) ประกอบด้วย ขั้นตอนการประเมินและรับรอง มาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค และแบบประเมิน ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์หลักทางวิชาการ (มาตรฐานของงาน มาตรฐานของมาตรการ คู่มือ แนวทาง หลักสูตร) โดยดำเนินการทบทวนเอกสารทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ร่วมกับแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะ จากนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นายแพทย์ทรงคุณวุฒิฯ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจัดทำ แบบประเมินขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ฯ ที่สอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของกรมควบคุมโรค และ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กรมควบคุมโรค มอบหมายให้กลุ่มพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐาน สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคร.) รับผิดชอบการขับเคลื่อนการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฯ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ฯ ให้มีความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ให้กับเครือข่าย ได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน ลดปัญหาความผิดพลาดของเอกสารที่พบในการดำเนินงานที่ผ่านมา เช่น เนื้อหา ไม่ถูกต้อง ไม่ทันสมัย ไม่มีบรรณาธิการ ภาษาไม่เหมาะสม เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ฯ นำไปสู่การปกป้อง ประชาชนจากโรคและภัยสุขภาพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ได้มีการดำเนินงานต่อยอดจากปีงบประมาณที่ ผ่านมาและพัฒนาเพื่อเพิ่มคุณภาพในการดำเนินงานที่สำคัญ คือ ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคที่ ทำ การผลิตผลิตภัณฑ์ฯ จัดส่งร่างผลิตภัณฑ์ฯ ฉบับสุดท้าย เพื่อรับการประเมินและรับรองจากคณะกรรมการ ประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฯ ก่อนการใส่โลโก้กรมฯ ชื่อกรมฯ ในผลิตภัณฑ์ฯ และตีพิมพ์เพื่อ เผยแพร่ให้กับเครือข่ายได้นำไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการจัดทำแบบประเมินขั้นตอนการพัฒนาหนังสือมาตรฐาน ของงาน หรือมาตรฐานของมาตรการการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและ ภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค

ถ้าเอกสารและผลประเมินเบื้องต้นจากผู้ประเมินตนเองของหน่วยงานถูกต้อง จะทราบผลภายใน 4-5 สัปดาห์

หมายเหตุ

ผลิตภัณฑ์หลักที่ต้องผลิตใน **กรณีเร่งด่วน** หมายถึง ผลิตภัณฑ์หลักที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ระดับสูงหรือมีเหตุจำเป็นให้จัดทำในกรณีฉุกเฉินเพื่อเผยแพร่ให้กลุ่มเป้าหมายประชาชน และผู้เกี่ยวข้องได้รับ ทราบ เช่น ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรคในกรณีเกิดจากการระบาดรุนแรง เป็นต้น ไม่ต้องส่ง ประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ตามขั้นตอนข้างต้น ก่อนการเผยแพร่ และสามารถใส่ตราสัญลักษณ์ ชื่อ กรมควบคุมโรคได้ และขอให้ส่งเข้าประเมินและรับรองมาตรฐานฯ กรมควบคุมโรค ภายหลังการเผยแพร่ โดยเร็ว

ผลการดำเนินงาน มีการจัดประชุมรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์โดยคณะกรรมการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฯ จำนวน 5 ครั้ง พบว่า ผลิตภัณฑ์ฯ ที่ส่งเข้ารับการประเมินและรับรองมาตรฐานจำนวน 26 เรื่อง ผ่านการรับรองมาตรฐานจำนวน 16 เรื่อง ดังนี้

เดือน	จำนวน (เล่ม)	
	ผลิตภัณฑ์ฯ ที่เข้ารับการรับรองมาตรฐาน	ผลิตภัณฑ์ฯ ที่ผ่านการรับรอง
คู่มือ	9	7
แนวทาง	13	7
หลักสูตร	2	1
มาตรฐานของงานหรือมาตรฐานของ	2	1
มาตรการ		
รวม	26	16

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฯ การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดการดำเนินงานและพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานที่กรมควบคุมโรคกำหนด เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฯ ของกรมฯ บุคลากรสังกัดกรมควบคุมโรค ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านกระบวนการประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ฯ ปีงบประมาณ 2559-2561 จำนวน 167 คน

ปี 2559 (77 คน)

ปี 2560 (45 คน)

ปี 2561 (45 คน)

2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

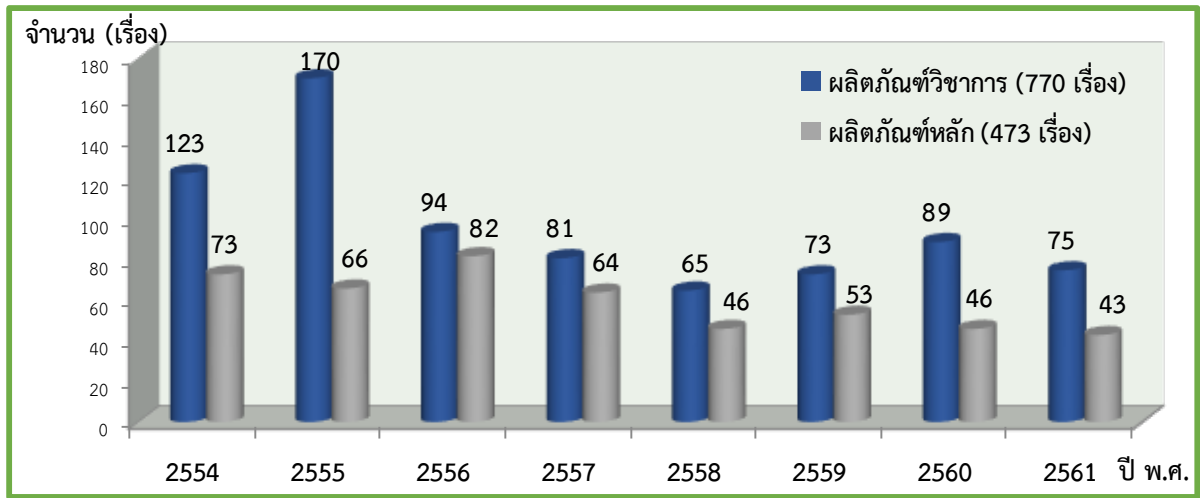
ผลิตภัณฑ์เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ หมายถึง สิ่งที่หน่วยงานในสังกัดกรมควบคุมโรคทำการผลิต จัดหาให้ได้มาและบรรจุลงในฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์ฯ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มผลิตภัณฑ์ 2 กลุ่ม คือ

1. **ผลิตภัณฑ์หลัก** หมายถึง มาตรการ มาตรฐาน คู่มือ แนวทางและหลักสูตร สำหรับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

2. **ผลิตภัณฑ์วิชาการ** หมายถึง นวัตกรรม วิชาการ (องค์ความรู้ งานวิจัย ผลงานวิชาการ ผลการประเมิน ข่าวกรอง ฐานข้อมูลวิชาการ ฐานข้อมูลเพื่อการอ้างอิง ฐานข้อมูลระบาดวิทยา

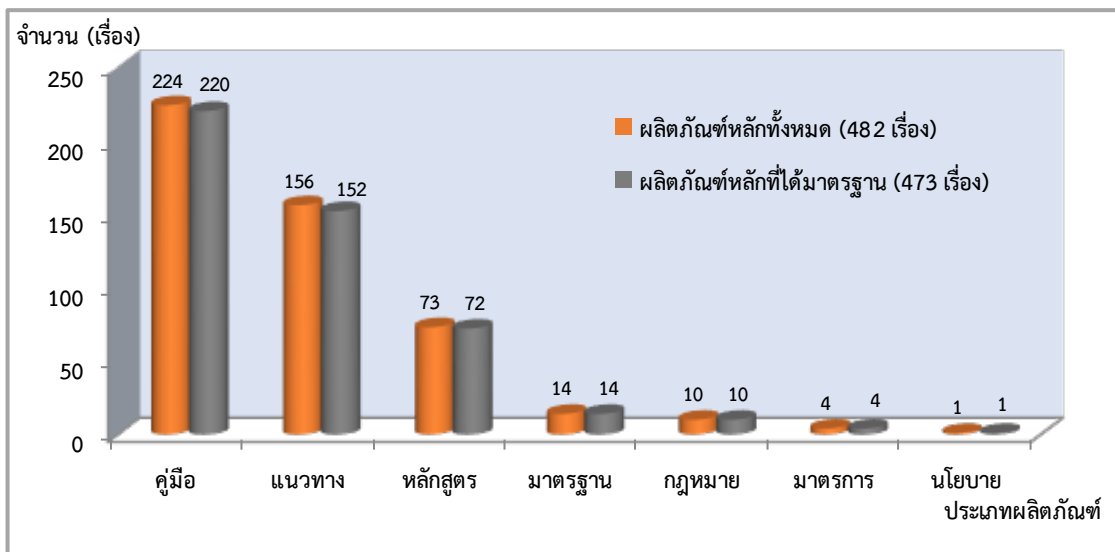
ผลิตภัณฑ์ที่จัดทำในปี 2554 – 2561 มีจำนวนผลิตภัณฑ์สะสมที่ดำเนินการแล้วเสร็จทั้งหมด จำนวน 1,256 เรื่อง ผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด จำนวน 1,243 เรื่อง (ร้อยละ 99) แยกเป็นผลิตภัณฑ์

วิชาการจำนวน 770 เรื่อง ผลิตรายหลัก จำนวน 473 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นคู่มือร้อยละ 46.5 แนวทาง ร้อยละ 32.1 และหลักสูตร ร้อยละ 15.2 ตามลำดับ

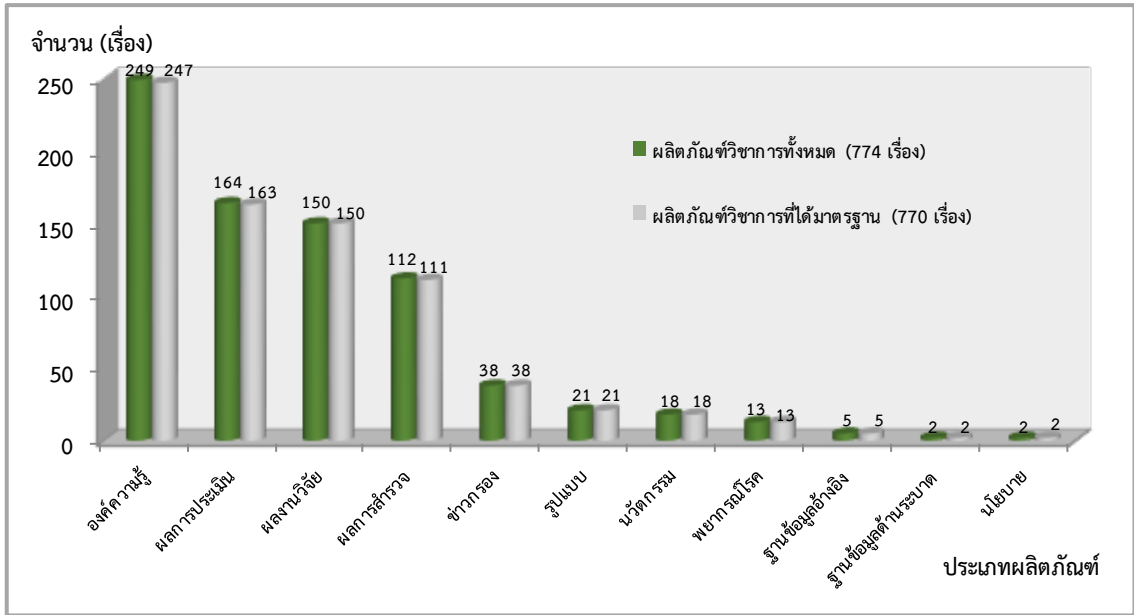

(ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2561)

กราฟที่ 9 จำนวนผลิตรายทั้งหมดที่ดำเนินการแล้วเสร็จและได้มาตรฐานตามที่กรมควบคุมโรค กำหนด ปี 2554-2561

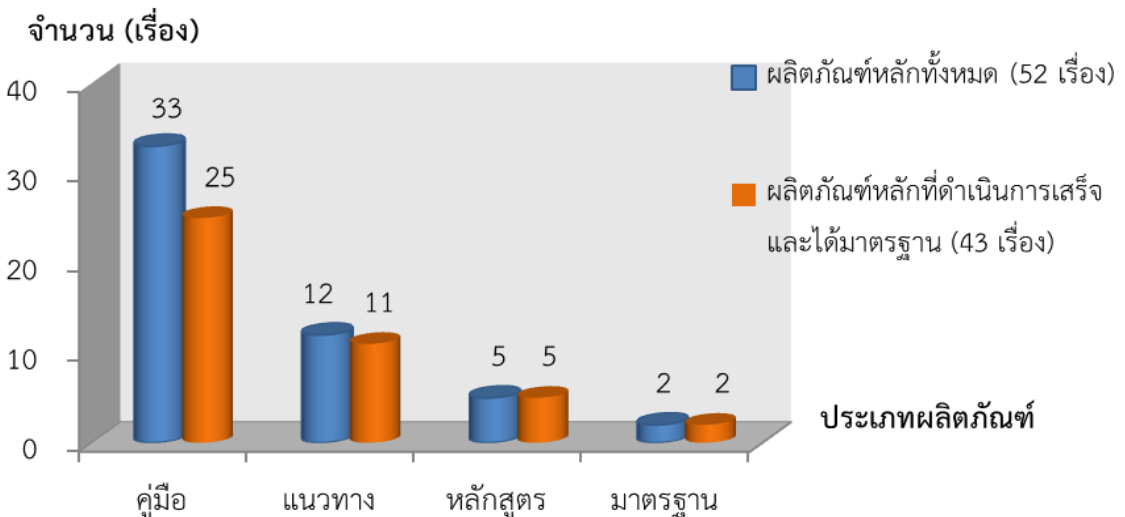
กราฟที่ 10 จำนวนผลิตรายหลักทั้งหมดปี พ.ศ. 2554 – 2561 จำแนกตามประเภทและการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

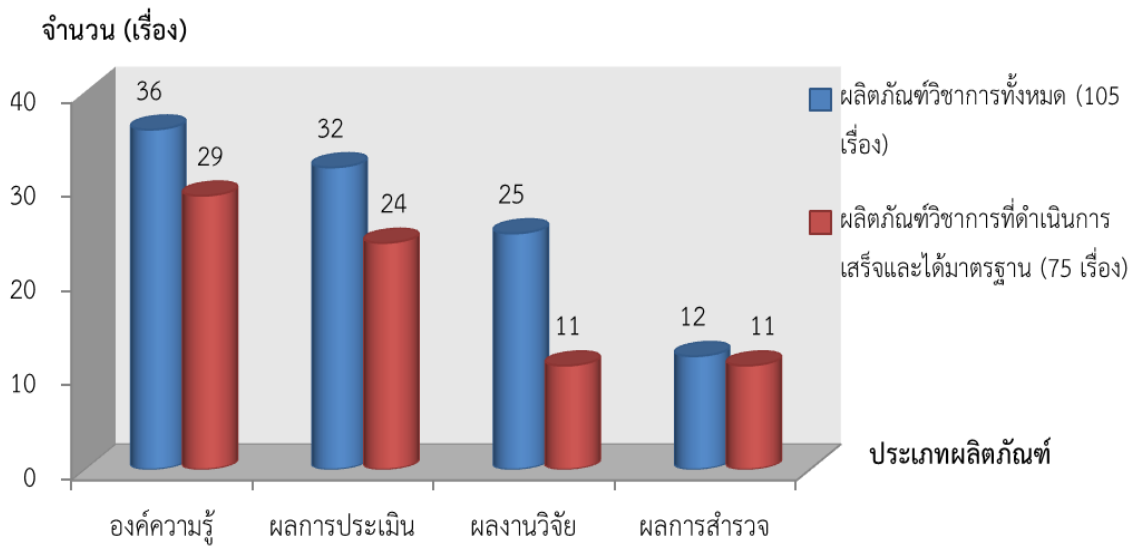
(ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2561)

กราฟที่ 11 จำนวนผลิตภัณฑ์วิชาการทั้งหมดปี พ.ศ. 2554 – 2561 จำแนกตามประเภทและการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

ปี พ.ศ. 2561 มีผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการจำนวน 157 เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้นและได้มาตรฐานตามที่กรมควบคุมโรคกำหนด จำนวน 118 เรื่อง (ร้อยละ 99.2) และอยู่ระหว่างดำเนินการต่อเนื่องตามแผนที่กำหนดจำนวน 38 เรื่อง โดยในผลิตภัณฑ์ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นและได้มาตรฐานเป็นผลิตภัณฑ์วิชาการจำนวน 75 เรื่อง และเป็นผลิตภัณฑ์หลักจำนวน 43 เรื่อง โดยคู่มือมีจำนวนมากที่สุดคือ 25 เรื่อง แนวทาง จำนวน 11 เรื่อง รองลงมาคือหลักสูตรจำนวน 5 เรื่อง และมาตรฐานจำนวน 2 เรื่อง ดังแสดงในกราฟ

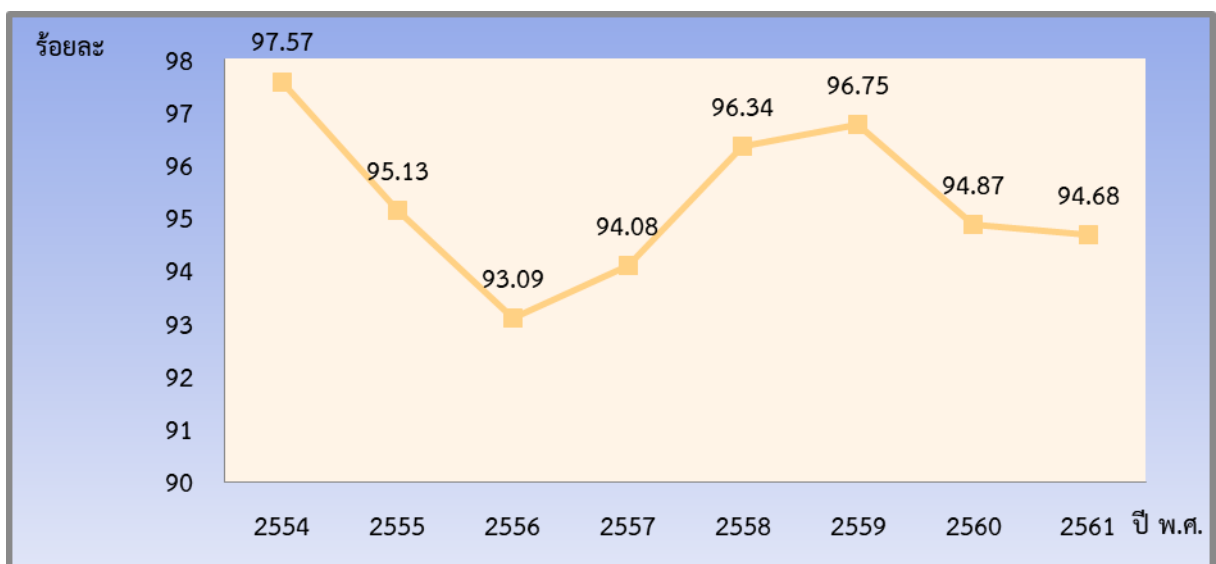
กราฟที่ 12 จำนวนผลิตภัณฑ์หลัก จำแนกตามประเภท ปี พ.ศ.2561

(ข้อมูล ณ วันที่ 25 กันยายน 2561)

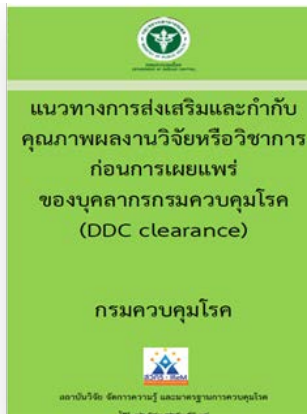
กราฟที่ 13 จำนวนผลิตภัณฑ์วิชาการ จำแนกตามประเภท ปี พ.ศ.2561

ความพึงพอใจกลุ่มลูกค้าหรือกลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ต่อการใช้ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์กรมควบคุมโรค ผลิตภัณฑ์หลักสะสมที่ได้มาตรฐานตามที่กรมควบคุมโรคกำหนด ปี พ.ศ. 2554-2561 ได้ดำเนินการ และเผยแพร่แล้วจำนวน 473 เรื่อง ทำการประเมินความพึงพอใจ จำนวน 339 เรื่อง (ร้อยละ 72.0) ในจำนวนนี้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ประเมินความพึงพอใจ ในปี พ.ศ. 2561 จำนวน 16 เรื่อง ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ร้อยละ 94.7 ประกอบด้วย คู่มือจำนวน 8 เรื่อง (ร้อยละ 50.0) แนวทางจำนวน 8 เรื่อง (ร้อยละ 50.0) (รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://ddc.moph.go.th/th/site/office /view/irem>)

กราฟที่ 14 ร้อยละการประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์หลัก พ.ศ. 2554 – 2561

3. การส่งเสริมและกำกับคุณภาพผลงานวิจัยหรือวิชาการ ก่อนการเผยแพร่ของบุคลากรกรมควบคุมโรค (DDC clearance)

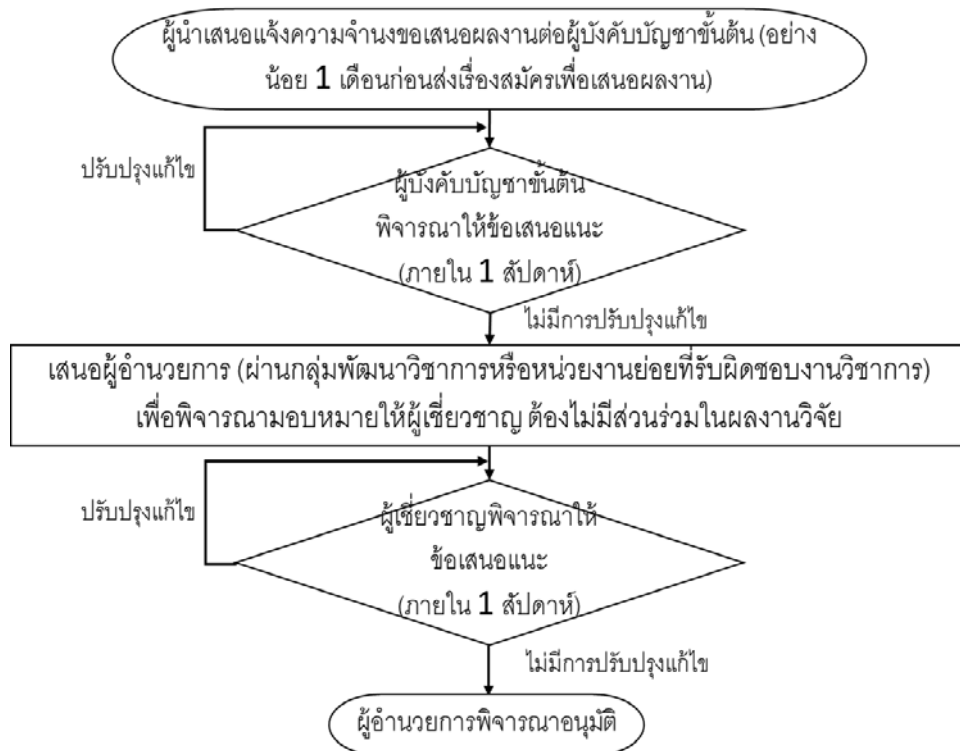
จากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าบุคลากรกรมควบคุมโรค ได้ส่งผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการเผยแพร่สู่สาธารณะจำนวนมาก ซึ่งพบปัญหาว่า บางผลงานไม่ตรงกับภารกิจของกรมฯ บางผลงานไม่มีคุณภาพ แต่กรมฯ ยังต้องร่วมรับผิดชอบในผลงานนั้นๆ จึงเป็นที่มาของการจัดทำ แนวทางการส่งเสริมและกำกับคุณภาพ ผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการของบุคลากรกรมฯ (DDC clearance) ก่อนเผยแพร่ ซึ่งได้ประยุกต์ใช้แนวทางของ CDC และนำมาปรับให้เข้ากับบริบทของกรมฯ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยและวิชาการที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

กระบวนการการส่งเสริมและกำกับคุณภาพผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ ผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ ได้แก่ การนำเสนอบทคัดย่อประเภท Oral presentation หรือ Poster presentation ในการประชุมหรือการสัมมนาวิชาการในระดับเขต ระดับประเทศ หรือระดับนานาชาติ รายงานหรือบทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารวิชาการของหน่วยงาน วารสารระดับเขต วารสารระดับประเทศหรือระดับนานาชาติ

1) การส่งเสริมคุณภาพผลงานวิจัย หรือผลงานวิชาการ

1. สวคร. และกลุ่มพัฒนาวิชาการของหน่วยงาน มีหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความสามารถในการจัดทำผลวิจัยและผลงานวิชาการให้มีคุณภาพ
2. ในการจัดทำผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ สามารถขอรับการปรึกษา คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิฯ ของกรมฯ ได้ (Mentorship)
3. หน่วยงานสนับสนุนบุคลากรให้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลความรู้ต่างๆ อย่างกว้างขวางได้ โดยสะดวก ไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือเสียค่าใช้จ่ายแต่น้อย
4. หน่วยงานพิจารณาสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงฐานข้อมูลความรู้ การตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการในวารสารวิชาการต่างๆ ของหน่วยงานในระดับเขต ระดับประเทศ ระดับนานาชาติ และในการนำเสนอในที่ประชุม หรือการสัมมนาวิชาการในระดับเขต และระดับประเทศ ทั้งนี้ การเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาวิชาการระดับนานาชาติ จะพิจารณาให้การสนับสนุนเมื่อมีแหล่งงบประมาณและวงเงินที่ชัดเจนหรือมีแนวโน้มที่จะได้ทุนก่อนแล้วเท่านั้น

2) ขั้นตอนการพิจารณากำกับคุณภาพผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ แบ่งเป็น 2 กรณี

- กรณีบุคลากรในหน่วยงานเป็นผู้เสนอผลงานวิจัยหรือผลงานวิชาการ
หมายเหตุ: กรณีผู้นำเสนอเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานย่อย (เช่น เป็นหัวหน้ากลุ่มงานและหรือหัวหน้าฝ่ายหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับเชี่ยวชาญให้เริ่มต้นดำเนินงานในขั้นตอนที่ 3)
- กรณีที่ผู้อำนวยการหน่วยงานหรือผู้ทรงคุณวุฒิฯ หรือรองอธิบดี เป็นผู้เสนอผลงานวิจัย

(รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <https://ddc.moph.go.th/th/site/office /view/irem>)

4. มาตรฐานขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure: SOP) เรื่องการบริหารการจัดประชุมคณะกรรมการระดับชาติ กรมควบคุมโรค

การประชุมคณะกรรมการระดับชาติที่ดีมีประสิทธิภาพนั้น กระบวนการจัดประชุมเป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผนในการเตรียมการก่อนการประชุม ระหว่างการประชุม และหลังการประชุม ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการประชุม มีผู้เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอนมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน มาตรฐานการปฏิบัติงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด 6 เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เทียบเท่ามาตรฐานสากล สำหรับมาตรฐานการปฏิบัติงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่จะจัดประชุมมีกระบวนการงานจัดประชุมที่เป็นมาตรฐานแนวทางเดียวกัน และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจกระบวนการหรือ

ขั้นตอนและนำไปปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดประชุม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนัก/สถาบัน ในส่วนกลางที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการระดับชาติ และหน่วยงานสนับสนุน ประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการกรม ศูนย์สารสนเทศ และสำนักสื่อสารความเสี่ยงและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

มาตรฐานการปฏิบัติงานฉบับนี้ แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และมาตรฐานคุณภาพงานวิธีการจัดประชุม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ก่อนการประชุม (การเตรียมการ กำหนดวัตถุประสงค์และวาระการประชุม ประสานคณะกรรมการ เวียนแจ้งกำหนดการประชุม จัดทำเนื้อหาตามวาระ จัดเตรียมระเบียบวาระและเอกสารประกอบการประชุม หนังสือเชิญประชุม) การปฏิบัติ ได้แก่ กำหนดวาระ หนังสือเชิญ (ก่อน 14 วัน) เอกสารการประชุม (ส่งล่วงหน้า 10 วัน/ส่งให้คณะกรรมการอย่างน้อย 7 วัน/ขึ้นเว็บไซต์ อย่างน้อย 3 วัน) จัดทำเนื้อหาข่าวและประสานสื่อ (ก่อน 7 วัน)

2. ระหว่างการประชุม (ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ) การปฏิบัติ ได้แก่ ลงทะเบียนก่อน 1 ชั่วโมง จัดบันทึก สรุประเด็น/มติ บันทึกเทป สรุปลงการทบทวนหลังปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR)

3. หลังการประชุม (บันทึกผลและการจัดทำรายงานการประชุม แจ้งมติที่ประชุม ติดตามเรื่องตามมติที่ประชุม) การปฏิบัติ ได้แก่ จัดทำรายงานการประชุม (ภายใน 7 วัน) จัดส่งรายงานการประชุมให้กรรมการ (ภายใน 7 วันหลังลงนาม) แก้ไข เผยแพร่ สรุปลงการทบทวนหลังปฏิบัติงาน AAR

5. จุดเด่นและโอกาสพัฒนาของงานมาตรฐาน

- 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำแบบประเมินขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ฯ ในทุกขั้นตอน ทำให้เกิดการยอมรับและเล็งเห็นความสำคัญ

- 2) ผู้ทรงคุณวุฒิฯ ให้ความสำคัญ โดยร่วมเป็นคณะกรรมการฯ และสนับสนุนการดำเนินงานอย่างเต็มที่

- 3) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินภายในหน่วยงานและระดับกรมฯ ที่ชัดเจน

6. ปัจจัยความสำเร็จ

- 1) กรมควบคุมโรคกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการสร้างผลิตภัณฑ์ เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยสุขภาพ ให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล ก่อนเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ฯ ให้ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ หรือลูกค้าเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการนำไปใช้แก้ไขปัญหาในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
- 2) กรมควบคุมโรคเป็นหน่วยงานวิชาการหลักที่ดูแลงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ ที่มีการสร้างผลงานตามหลักวิชาการ
- 3) กรมควบคุมโรคมีผู้เชี่ยวชาญที่หลากหลาย สามารถให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาวิชาการในแต่ละสาขาวิชาการ

7. ปัญหา/อุปสรรค

- 1) กลุ่มลูกค้าผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ มีการตอบแบบประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ฯจำนวนน้อย
- 2) แนวทางหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้มีการสร้างผลิตภัณฑ์ยังขาดการประเมินผลการนำไปใช้

8. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

- 1) การวางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ สอดคล้องกับจุดเน้นกรมควบคุมโรค และทันต่อสถานการณ์ของโรคและภัยสุขภาพในปัจจุบัน จะช่วยให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 2) ควรมีการประเมินผลแนวทางหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

ภาคผนวก

1. งานพัฒนาศักยภาพบุคลากรกรมควบคุมโรค โดยสถาบันวิจัยจัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรคปี 2562

- การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่วัตถุกรรมการป้องกันควบคุมโรค วันที่ 7-9 พ.ย. 61
- Action Research ครั้งที่ 1/2562 ผลผลิตสร้างความรู้ความเข้าใจ วันที่ 20 พ.ย. 61
- Action Research ครั้งที่ 2/2562 ผลผลิตพัฒนาโครงสร้างงานวิจัย และแผนปฏิบัติการ วันที่ 21-23 พ.ย. 61

- การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่วัตถุกรรมการป้องกันควบคุมโรค วันที่ 14-15 มี.ค. 61
- Action Research ครั้งที่ 3/2562 ผลผลิตพัฒนาเครื่องมือ และผ่าน scientific review วันที่ 20-22 มี.ค. 62

- อบรมเชิงปฏิบัติการ “หลักสูตรวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)” ต่อเนื่อง 2 ปี (2562-2563) เดือนสิงหาคม 2562
- อบรมการใช้งานระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (ระบบ NRMS) เดือนสิงหาคม 2562
- ประชุมเชิงปฏิบัติการ Design Thinking

ต.ค.

- อบรมหลักจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ หลักเกณฑ์และแนวทางการเบิกจ่ายงบประมาณการวิจัย วันที่ 17-19 ต.ค. 61
- ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพผู้ประเมินและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ กรมควบคุมโรค วันที่ 18-19 ต.ค. 61
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการเขียนงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ (ภาษาไทย) วันที่ 29-31 ต.ค. 61

พ.ย.

ธ.ค.

- การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่วัตถุกรรมการป้องกันควบคุมโรค วันที่ 13-14 ธ.ค. 61

มี.ค.

ก.ค.

- Action Research ครั้งที่ 4/2562 ผลผลิตเพื่อผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย วันที่ 17-19 ก.ค. 62

ส.ค.

2. ภาพกิจกรรมที่ได้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1. งานพัฒนาศักยภาพนักวิจัย

1.1 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการวิจัย (หลักจริยธรรมการวิจัยในคน หลักเกณฑ์และแนวทางการเบิกจ่ายงบประมาณการวิจัย) วันที่ 16 – 17 พฤศจิกายน 2560 ณ โรงแรมริเวอร์โรนเพลส จังหวัดนนทบุรี

1.2 อบรมเชิงปฏิบัติการ การขับเคลื่อนงานประจำสำนักงานวิจัย “Routine to Research (R2R)” ประจำปีงบประมาณ 2561

ครั้งที่ 1 วันที่ 6 – 7 พฤศจิกายน 2560 ณ โรงแรมริเวอร์โรนเพลส จังหวัดนนทบุรี

ครั้งที่ 2 วันที่ 12 - 14 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น พลัส แวนด้า แกรนต์ จังหวัดนนทบุรี

ครั้งที่ 3 วันที่ 30 - 31 พฤษภาคม 2561 ณ โรงแรมหลุยส์ แทเวิร์น กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ 4 วันที่ 28 – 19 สิงหาคม 2561 ณ โรงแรมเซ็นทรา บายเซ็นทาราศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ

1.3 อบรมเชิงปฏิบัติการ “การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ และการวิเคราะห์อภิमान
ครั้งที่ 1 วันที่ 8 – 10 พฤศจิกายน 2560 ณ โรงแรมริเวอร์โรนเพลส จังหวัดนนทบุรี
ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน - 1 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมริเวอร์โรนเพลส จังหวัด

นนทบุรี

ครั้งที่ 3 วันที่ 8 - 9 มีนาคม 2561 ณ โรงแรมเบสท์ เวสเทิร์น พลัส แวนด้า แกรนด์ จังหวัดนนทบุรี

1.4 โครงการฝึกอบรมสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ “ลูกไก่” กรมควบคุมโรค รุ่นที่ 5 ระหว่างวันที่ 19-
23 กุมภาพันธ์ 2561 ณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

1.5 อบรมเชิงปฏิบัติการ “การเขียนรายงานบทความทางวิชาการ (Manuscript Writing)” วันที่ 19 – 23 มีนาคม 2561 ณ บ้านผู้หว่าน ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

1.6 อบรมเชิงปฏิบัติการ “การเขียนบทสรุปผู้บริหาร (policy brief workshop)”
รุ่นที่ 1 วันที่ 5 – 10 สิงหาคม 2561 ณ กอล์ฟ แอนด์ รีสอร์ท จังหวัดนครปฐม ยูนิแลนด์
รุ่นที่ 2 วันที่ 12 – 17 สิงหาคม 2561 ณ ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาล บ้านผู้หว่าน จังหวัด

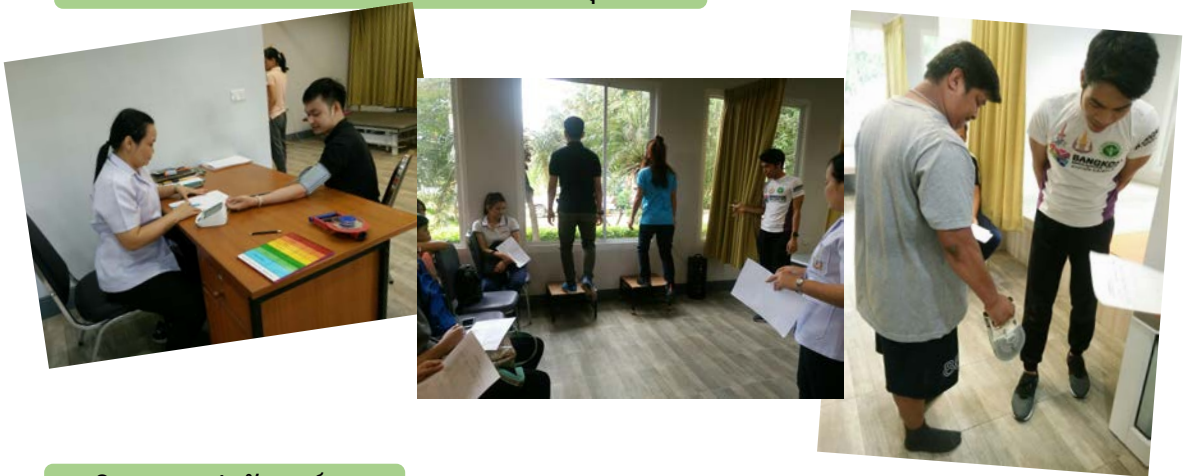
นครปฐม

2. กิจกรรมยืดเหยียดร่างกายของบุคลากร

3. กิจกรรมทดสอบสมรรถนะของร่างกายของบุคลากร

4. กิจกรรมแข่งขันแชร์บอล

3. ช่องทางการติดต่อสื่อสารหน่วยงาน

1. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค
2. กลุ่มบริหารทั่วไป
3. กลุ่มพัฒนาระบบการจัดการความรู้
4. กลุ่มพัฒนาระบบและมาตรฐานการควบคุมโรค
5. กลุ่มวิจัยการควบคุมโรคและภัยสุขภาพ
6. กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางาน

<https://ddc.moph.go.th/th/site/office/view/irem>

<https://www.facebook.com/iremddc>

โทร. 0 2590 3252

โทร. 0 2590 3251

โทร. 0 2590 3251

โทร. 0 2590 3149

โทร. 0 2590 3149

โทร. 0 2590 3175

สถาบันวิจัย จัดการความรู้ และมาตรฐานการควบคุมโรค (สวคส.)

Institute of Research, Knowledge Management and Standards for Disease Control (IREM)